Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 190 (2702).

30 СЕНТЯБРЬ ШАНБА

1978 ЙИЛ.

Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети 5 миллион 700 минг тонна Ўзбекистон пахтасини тайёрлаш юзасидан социалистик мажбуриятларни бажариш учун республика меҳнаткашлари олиб бораётган курашни ҳар томонлама ва оператив ёритиш зарурлигини назарда тутиб, шу йил пахта йиғим-терими кампанияси даври учун Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузурида матбуот марказини тузишга қарор қилди.

Оммавий ахборот воситалари ҳамда варақалар, плакатлар чиқариш йўли билан пахта ҳосилини йиғиб-териб олиш соҳасидаги илғор тажрибани пропаганда қилишни ташкил этиш, йиғим-терим мавсуми давридаги иш юзасидан республика матбуоти учун тавсиялар ишлаб чиқиш матбуот маркази ишининг асосий йўналишлари қилиб белгиланди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети область партия комитетларига шу комитетлар ҳузурида матбуот марказларини тузишни тавсия этди.

ПАХТА ТЕРИМИ БИР МАРОМДА БОРСИН

Пахтазорлар қордек оппоқ либосга бурканган. Бу ерда ҳам хирмон кўтариш пайти бошланди. Кўпчилик хўжаликларнинг коллективлари мўл ҳосил етиштириб, теримни қисқа муддатларда ўтказишга, нобудгарчиликка йўл қўймасликка интилмоқдалар. Уларнинг мақсади бу йил мамлакатга саккиз ярим миллион тоннадан зиёд «оқ олтин» беришдан, саноатни сифатли хом ашё билан тўлароқ таъминлашдан иборат.

Пахтакор республикаларнинг деҳқонлари СССР янги Конституциясининг бир йиллигини муносиб кутиб олиш учун бошланган мусобақага фаол қўшилдилар. Улар шонли санани зарбдор меҳнат билан нишонлашга, партия XXV съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1978 йил июль Пленуми ўртага қўйган вазифаларни амалга оширишга салмоқли ҳисса қўшишга азму қарор берганлар. Жиззах областининг пахтакорлари ҳосилнинг 85 процентини машинада териб олиш, давлатга пахта сотиш планини 15 октябргача тугаллаш, социалистик мажбуриятларни муддатидан илгари бажариш юзасидан қимматли ташаббус билан майдонга чиқдилар. Бу ватанпарварлик ташаббусини Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети маъқуллади, республикадаги хўжаликларда ишчанлик билан қўллаб-қувватланди. Бошқа республикаларнинг илғор колхоз ва совхозлари юксак марраларни белгилаб олдилар. Машиналар ёрдамида жами сал кам беш миллион тонна пахта териш режалаштирилди.

Қўйилган мақсадга муваффақиятли эришиш учун пахтакорлар ихтиёрида яхши имкониятлар бор. Уларнинг қўлига 49,8 мингта терим агрегати, кўпгина бошқа машина-механизмлар бериб қўйилган. Машина-механизмларнинг кўпайганлиги, илғор технология кенг жорий этилаётганлиги меҳнат унумдорлигини икки-уч баравар ошириш, терим муддатларини анча қисқартириш, маҳсулот таннархини камайтириш имконини беради. Кейинги йилларда қишлоқда шундай ажойиб усталар етишиб чиқдики, улар комбайнларни мукаммал эгаллаб олдилар ва мавсум давомида ҳар бири 300—400 тоннадан пахта териб бермоқдалар. Партия, совет, касаба союз ташкилотларининг, хўжалик раҳбарларининг вазифаси илғорларнинг меҳнат усуллари ва методларини ҳаммага ўргатишдан, техникани ўрганиб олган барча кишиларни машинада ишлашга жалб қилишдан иборат Ҳар бир терим агрегати икки сменада тўла қувват билан ишлатилиши зарур.

Ипатово деҳқонларининг тажрибасидан пахтазорларда самарали фойдаланилаётган жойларда иш муваффақиятли бормоқда. Чунончи, Туркманистон ССР Тахтабозор районининг механизаторлари терим-транспорт отрядлари ва комплексларини тузиб, ўтган мавсумда ҳар бир агрегатнинг ўртача унумдорлигини 197 тоннага етказган эдилар. Бу йил Озарбайжон, Қозоғистон, Ўрта Осиё республикалари пахтазорларига 4.714 та ана шундай отряд ва комплекс чиқиб, иш бошлайди. Меҳнатни ташкил этишнинг илғор шаклларидан ижодий фойдаланган кўпгина колхоз ва совхозларда машина-механизмлар барвақт ремонт қилиб қўйилди, улар йирик бўлинмаларга бирлаштирилди. Аммо бир қанча жойларда пахта теримига дуруст тайёргарлик кўрилмади. Масалан, Туркманистоннинг Мари районида ҳамма пахта териш машиналари гўё шай қилиб қўйилганлиги тўғрисида рапорт берилган эди. Текшириб кўрилганда эса, «Зарбчи», Чкалов номли колхозларда бир неча комбайн бузилиб ётганлиги, уларнинг бир қисми устахоналарда турганлиги аниқланди. Техникани қайта тиклаш учун запас қисмлар етишмаяпти. Машиналар ремонтини тезроқ тугаллашда, терим конвейерининг бир маромда боришида механизаторларга ёрдам бериш — колхоз ва совхозлар, район қишлоқ хўжалик бошқармалари, Госкомсельхозтехника бирлашмалари раҳбарларининг энг муҳим вазифасидир. Терим даврида зарур деталлар запаси яратиб қўйиш, уларни агрегатлар ишлаб турган жойларга тезроқ етказиб бериш учун ҳамма чораларни кўзда тутиш лозим.

Тайёрлов пунктларида пахта хирмонлари кун сайин кўтарилиб бормоқда. Илғор коллективлар пахта териш ва уни давлатга топшириш графигидан анча илдамлаб кетмоқдалар. Озарбайжон ССР, Андижон, Фарғона областлари хўжаликлари ҳосил теримини зарбдор суръатлар билан олиб бормоқдалар. Аммо баъзи районларда техникани ишга тушириш пайсалга солинмоқда. Чунончи, Бухоро ва Наманган механизаторлари ҳозиргача ўн минглаб тонна пахтани машинада териб олаётган бўлсалар, Сирдарё, Чоржўй ва Кўлоб областларида машинада пахта теришга жуда суст киришмоқдалар. Вақт эса, ғанимат. Хўжалик мутахассисларининг, бригадирлар ва бўлим бошқарувчиларининг техникадан самарали фойдаланиш учун роли ва масъулиятини ошириш — партия комитетларининг бурчидир.

Ҳосилни тўла-тўкис йиғиштириб олиш, пахтанинг, айниқса қимматбаҳо ингичка толали нав пахтанинг юксак сифатини таъминлаш — деҳқонларнинг энг асосий вазифаларидан биридир. Унинг энг тўғри йўли поток усулни жорий этишдан, терим конвейерининг барча бўғинларини аниқ ишлатишдан, пахтани пухта сақлашдан иборат. Шу боисдан ҳам айрим областларда хирмонларни, асфальт майдончаларни, пахта заводларини тайёрлаш чўзиб юборилганлиги, йўллар, кўприклар, тош-торозу хўжалиги ва қуритиш-тозалаш цехлари ремонти секин бораётганлиги ташвиш туғдирмоқда. Шу ишларни жадаллаштириш, барча машина-ускуналарни ҳеч кечиктирмай шай қилиб қўйиш — пахтани сақлаб қолиш, уни бузилишдан асраш демакдир.

Бу йил колхозлар, совхозлар ва корхоналарнинг коллективлари ўртасидаги социалистик ўзаро ёрдам янада ривож топди. Пахтакорлр билан пахта заводларининг ходимлари Ямполь лавлагикорларининг ташаббусини қўллаб-қувватлаб, ҳосил учун курашдаги куч-ғайратларни бирлаштирмоқдалар. Улар меҳнат ҳамдўстлиги шартномалари тузиб, пахтани ўз вақтида териш, тайёрлаш, қайта ишлаш, унинг юқори сифатли бўлишини ва тўла-тўкис сақлаб қолинишини таъминлаш тадбирларини белгиламоқдалар. Маҳаллий партия ва хўжалик ташкилотлари бу ватанпарварлик ҳаракатига шу ишга дахлдор бўлган барча коллективлар қўшилиши тўғрисида ғамхўрлик қилишлари керак.

Пахта терими қишлоқ коммунистларининг сиёсий етуклиги, ишчанлик ва ташкилотчилик қобилиятларини, партия комитетларининг жанговарлигини синовдан ўтказади. Уларнинг вазифаси — деҳқонларнинг бутун куч-ғайратини теримни намунали ўтказишга қаратишдан, механик ҳайдовчилар, бригадалар ва бўлимларнинг юксак меҳнат унумдорлиги учун ўтказилаётган мусобақаси таъсирчанлигини оширишдан, хўжасизликка ва интизомни бузиш ҳолларига қарши курашишдан иборат. Мусобақа якунларини ўз вақтида чиқариб туриш, унинг ғолибларини маънавий ва моддий жиҳатдан рағбатлантириш, илғорлар тажрибасини зўр ғайрат билан оммалаштириш муҳимдир. Далада ишлаётган кишиларга маданий-маиший хизмат қилишга доимий эътибор берилиши лозим.

Пахтазорлардаги иш кўлами кенгайиб бормоқда. Ҳозир бу ердаги ҳар бир кун ва ҳар бир соат ғанимат. Бутун куч ва воситалардан ғоят самарали фойдаланиб, жуда қимматли техника экини бўлган пахта етиштириш ва тайёрлаш юзасидан олинган бу йилги социалистик мажбуриятларни ва беш йилликнинг уч йили топшириқларини муваффақиятли бажариш керак.

(«ПРАВДА» ГАЗЕТАСИНИНГ 29 СЕНТЯБРДАГИ БОШ МАҚОЛАСИ).

КОМПЛЕКС ОТРЯД—ДАЛА СОҲИБИ

Меҳнат зафарларимиз СССР Конституциясининг бир йиллигига

«ЎЗБЕКИСТОН ССР БЕШ ЙИЛЛИГИ» совхозида пахтани механизмлар ёрдамида йиғиштириб олиш қизғин тус олган. Суратда: совхоз партия комитетининг секретари А. Хўжақулов илғор механизаторлар М. Халилич ва И. Хуртаметовлар билан суҳбатлашмоқда.

А. Усмонов фотоси. (ЎзТАГ).

МАШИНАЛАР ЗИММАСИГА ЮКЛАНДИ

ЯНГИЙЎЛ районидаги Будённий номли совхоз терим—транспорт отрядининг звеноси Х. Рустамов бошлиқ бригаданинг эллик гектарлик пахтазорида атиги уч кун ишлади. Бу ерда очилган ҳамма пахтани 4 механизатор териб олиши учун шу муддат кифоя қилди. Ҳозиргача ҳар гектар ердан 35 центнердан «оқ олтин» йиғиштириб олинди.

Терим-транспорт отряди бошқа коллективларнинг пахтазорларига ўтди. Ана шу йирик механизациялашган комплекснинг барча звенолари аниқ-пухта ишламоқда, машиналарнинг бекор туриб қолишига деярли йўл қўйилмайди. механик-ҳайдовчилардан Х. Рустамов, И. Раимов, И. Абдуллаев, Т. Йўлдошевлар ҳар куни икки қаторли машиналарнинг бункерларидан 8—9 тоннадан «оқ олтин» тўкмоқдалар. Бу эса ўтган йил мавсумда терилганидан анча кўпдир. Хўжаликда ҳосилнинг деярли ҳаммасини механизмлар ёрдамида териб олиш режалаштирилган.

(ЎзТАГ).

КУНЛИК ПАХТА ТЕРИМИ ЙИЛЛИК ПЛАНГА НИСБАТАН 10 ПРОЦЕНТГА ЕТАДИ

4, 6, 8, 10 ПРОЦЕНТ... Тошкент областининг Ғалаба райони далаларида «оқ олтин» топшириш суръатлари шу тарзда кучайтириб юборилмоқда. Бу ерда ипатовоикларнинг иш усулидан фойдаланиш ҳисобига ана шундай юксак натижаларга эришилаётир. 434 та «зангори кема»нинг ҳаммаси 30 терим-транспорт отрядига бирлаштирилди. Ғалаба районининг механизаторлари комплекс отрядларнинг афзалликларидан самарали фойдаланиб, биринчи терим чоғида «оқ олтин» тайёрлашнинг кунлик ўсишини планга нисбатан 15 процентга қадар етказишни мўлжаллаб қўйдилар. Улар планни икки ҳафта ичида бажаришни, октябрь ойининг ўрталаригача даладаги ҳосилнинг ҳаммасини йиғиштириб олишни, давлатга 63 минг тонна аъло сифатли пахта топширишни дилларига тугиб қўйдилар. Бу — КПСС Марказий Комитети 1978 йил июль Пленуми тарихий қарорларига уларнинг амалий жавоби бўлади.

Ўртоқ Л. И. Брежнев кузак фасли даласидаги меҳнатни ҳужум стратегияси ва тактикаси ҳамма ишни ҳал этадиган ҳарбий вазиятга таққослаган эди. Кимки олдиндан ҳар бир ишни пухта ўйлаб қилса, кимки мураккаб вазиятда ўзини йўқотиб қўймаса, содир бўладиган қийинчиликларни собитқадамлик билан енгиб, аниқ ва чаққон ҳаракат қилса, унга ғалаба ёр бўлади. Ғалаба районининг деҳқонлари Леонид Ильич маслаҳатлари ва тавсияларини амалга ошира бориб, худди шундай иш тутмоқдалар. Колхозлар ва совхозлар меҳнаткашлари эришаётган муваффақиятларнинг гарови-техникадан ўз жойида моҳирлик билан баракали фойдаланишдадир. Ҳар битта терим машинаси билан ўрта ҳисобда 150 тонна —бултургидан 10 тонна кўп пахта терилади. **Пахтакорлар ўз олдиларига яна бир вазифани қўйдилар — бу ҳосилнинг ҳаммасини аъло навга топширишдан, ҳар центнер маҳсулотни етиштиришга кетадиган харажатни бир сўмга камайтиришдан иборатдир. Районда йиғим-терим мавсумида ҳаммаси бўлиб бир миллион сўм тежаб қолинади.**

* * *

ПАХТАКОРНИНГ машаққатли, фидокорона меҳнати сарҳисоб этиладиган, орзиқиб кутилган дақиқалар етиб келди. «Ленинград» колхозида биринчи терим-транспорт отрядининг раҳбари К. Бойталиев ҳосили машинада териб олинадиган даладарни қабул қилиш тўғрисидаги ҳужжатга имзо чекди. Шундан кейиноқ олтита «зангори кема» теримни жадал бошлаб юборди.

Колхознинг энг яхши механизаторларидан бири Сафар Худойберганов минган агрегат бор-йўғи етти юз метрдан сал кўпроқ ўтиши биланоқ бункер пахтага тўлди — 800 килограмм «оқ олтин» терилди.

— **Натижа яхши,** — дейди мамнуният билан К. Бойталиев, — **ўтган йил терим мавсумида бункерни тўлдиргани машина далада 800 метр юрган эди. Гектаридан 48 центнердан ҳосил кўтарамиз деяверинг.**

Трактор тележкалари барча агрегатларнинг ёнига деярли бир маҳалда етиб келди. Ҳар битта «зангори кема»га тўрттадан тележка бириктиб қўйилган. Пахтани тележкаларга ағдаргач, машина яна теримга тушди. Хўжаликда йиғим-теримнинг группа усулидан фойдаланишар экан, бултур куздаги камчиликларни ҳисобга олишди: ўшанда транспортнинг вақтида берилмаслигидан, транспорт участкаларидан норационал жойлашганлигидан механик-ҳайдовчиларнинг бекор тўхтаб қолиш ҳоллари содир бўлган эди. Биринчи участканинг механиги Т. Ли далаларда тележкаларни жой-жойига қўйишнинг янги схемасини тузиб чиқди.

— **Механизаторлар эндиликда ҳар 4—7 минутда бункерни бўшатадилар, — деб тушунтириб берди колхоз раиси В. Пак.** — **Бизнинг ҳисобимизча, мана шу отряд машиналари бир кун ичида қўшимча қарийб 10 тонна пахта териб беради.**

«Оқ олтин»ни тез териб берамиз!» Дала шийпонларини ана шундай шиор безаб турибди. Колхозда ваъданинг устидан чиқиш учун кўп иш қилинди. Колхоз 3—4 та машинаси бор звено 80—100 гектарлик массивдаги ҳосилни жадал териб олиши учун кўкламданоқ карталарни яхлитлаштирди. Йиғим-терим технологияси ипидан игнасигача ўйлаб қўйилди. Механик-ҳайдовчиларнинг ўзлари мўлжаллаганидек бу мавсумда икки қаторли машинада 150 тоннага қадар, 4 қаторли машинада эса камида 200 тонна пахта териш имкониятини беради. Дастлабки кунлар белгиланган марраларга эришилишини кўрсатиб турибди.

Қўшнилар «Ўзбекистон ССР 5 йиллиги» совхозининг меҳнаткашлари ҳам йиғим-теримни уюшқоқлик билан бошладилар. Мамед Халиличнинг машинасида «170 тонна пахта териб бераман» деган қизил лавҳа кўзга ташланиб турибди. Биз у ва унинг терим звеносидаги ўртоқлари А. Хайруддинов бошлиқ бригада даласида бир маромда ишлаётганлигини бир соатча кузатдик. Бу ердаги бешта агрегат 145 гектарли массивдаги пахтани тераётир.

Ҳар 40 минутда бункер 800 килограмм пахтага тўлади. Агрегатлар олдиндан белгилаб қўйилган маршрутларда бормоқда. Мана, Мамед ўзининг икки қаторли машинасини яна даланинг чеккасига олиб чиқди. Бу ерда уни тракторчи А. Жалилов қарамоғидаги тележкалар кутиб турибди. Ҳар иккала прицеп тўлгач, тракторчи тележкаларни йўлга олиб чиқади. Бу ерда эса, В. Балахтнин тўртта тележкадан иборат поездни тайёрлов пунктига ҳайдайди. Тайёрлов пунктига кираверишда у юкни учинчи тракторчига топширади. Бу тракторчи эса пахтани ғарамларга олиб боради, Балахтниннинг ўзи эса, бўшаган транспортни олиб қайтади.

— **Бундай иш системасини биз биринчи марта жорий этдик,** — дейди Балахнин, — **унинг афзаллигини ҳозироқ кўриб турибмиз. Илгари мен кунига 3 — 4 марта қатнар эдим. Энди икки баравар кўп қатнайман.**

— **Бекор тўхтаб туриш ҳам барҳам топди,** — деб қўшимча қилди Халилич. — **Илгари мен транспорт келишини кутиб, кўпинча вақтни беҳуда кетказардим. Энди вақтни бекор кетказмаймиз.**

Совхознинг бошқа тажрибали механизаторлари сингари Мамед ҳам ёшларнинг мураббийси. Ҳозир у билан А. Аҳмедов сменадош бўлиб ишлаяпти. Бу йилги терим мавсуми йигитнинг биринчи мавсумидир. Ҳалилич далада йигитга ўз тажрибасини ўргатмоқда, бенуқсон ишлаш учун агрегатни қандай созлашни кўрсатмоқда. Совхоз механик-ҳайдовчиси агрегат уч марта айланиб ўтганидан кейин шпинделларни ювади. Бунинг учун «ОВХ-14» аппаратидан фойдаланилади. Механизатор шпинделларни ювгунча ремонтчилар шчеткаларни созлайдилар, айрим узелларнинг ишини текшириб кўрадилар. Слесарларнинг бу сменаси профилактика ва майда ремонт ишларини бутун кун мобайнида бажарди. Ремонтчилар звеносининг бошқа бир сменаси эса мураккаброқ ишларни тунда бажаради. Бундай тартиб иш вақтидан ютиш имкониятини бермоқда.

(Давоми 2-бетда).

ПАХТА ТОПШИРИШДА БРИГАДА УСУЛИ

ПИСКЕНТ районидаги тўққизта хўжаликнинг ҳаммаси Тошкент областида биринчи бўлиб пахтани бригада усулида топширишга кўчди.

Эндиликда транспорт звенолари етказиб берадиган ҳосил тайёрлов пунктида ўша пахта қайси даладан териб олинганини ҳисобга олган ҳолда қабул қилинади. Классификаторлар пахтанинг сортини дарҳол аниқлаб берадилар, бу кўрсаткич топширилган пахтанинг миқдори билан бирга алоҳида карточкага ёзилади. Бундай карточкалар эса 160 та, чунки бригадалар ҳам шунча. Пахтакорларга ва механизаторларга ҳақ ана шу карточкадаги маълумотларга биноан тўланади. Пахтанинг сифати қанча юқори бўлса, иш ҳақи ҳам шунча кўп бўлади.

— Бу илғор иш усулининг жорий этилиши «оқ олтин»нинг сифатини оширди, — дейди Пскент пахта тозалаш заводининг директори И. Абдураҳмонов. — Деҳқонларнинг моддий манфаатдорлиги ўсди. Завод ишчиларининг меҳнатини ташкил этиш ҳам яхшиланди. Эндиликда ҳар бир бригадага муайян жой бириктиб қўйилган, транспорт поездларини жадал бўшатиш тадбирлари кўрилган.

(ЎзТАГ).

ҲИММАТЛИ ОТАХОНЛАР

Калинин районининг Зангиота қишлоғида ободончилик ишлари кун сайин авж олмоқда. Бунда қишлоқнинг кексалари, маҳаллалар активлари бош-қош бўлаётирлар. Улар жамоатчиликни ҳашар йўли билан йўлкаларнинг четларига гул ва ниҳоллар ўтказиш, ариқларни тозалашга жалб этишаётир.

Зокир Муҳиддинов, Нўъмон Пўлатов, Нурхўжа Холхўжаев, Зия Нурмуҳамедов ва Мадёр Эрназаровлар ана шундай ташаббускор қариялардан саналишади. Отахонлар ҳарбир янгича анъана ва тўй-маъракаларда ҳамбошчилик қилишади.

А. ИНОҒОМОВ.

„ОҚ ОЛТИН" ХИРМОНИГА

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 29 СЕНТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(планга нисбатан процент ҳисобида: биринчи устун — районлар, иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта, учинчи устун — мавсум бошидан буён, тўртинчи устун — шу жумладан, бир кунда машинада терилгани — бешинчи устун — мавсум бошидан буён).

Ғалаба	10,02	37,85	11,61	43,61
Янгийўл	3,48	27,96	3,60	15,24
Ўрта Чирчиқ	4,00	20,50	4,44	19,32
Бекобод	3,80	20,13	3,44	13,12
Бўка	3,90	19,60	3,72	17,18
Чиноз	3,00	16,49	2,57	6,35
Оққўрғон	2,51	16,23	2,14	9,86
Пискент	2,51	15,09	2,16	9,29
Коммунистик	2,49	6,16	2,63	4,56
Область бўйича:	4,05	20,41	4,31	16,84

БЕКОБОД районидаги «Победа» колхози механизаторлари теримни ипатовоиклар тажрибаси асосида ташкил этишган. Суратларда: 3-участка бошлиғи Қ. Эгамбердиев (ўнгдан иккинчи) бригада бошлиғи О. Худойназаров ва механизаторлар М. Кўчаров, Т. Эгамбердиевлар билан терим сифатини кўздан кечирмоқда; Илғор механик ҳайдовчи Ф. Қўзиева ёш турсунойчи Э. Эшқулова билан Ў. Ниёзқуловаларга ўз тажрибасини ўргатмоқда.

М. Қорабеков фотолари.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ИЮЛЬ (1978 йил) ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

СССР КОНСТИТУЦИЯСИНИНГ БИР ЙИЛЛИГИ ШАРАФИГА

КОМПЛЕКС ОТРЯД—ДАЛА СОҲИБИ

(Боши 1-бетда).

Совхознинг ҳамма далаларида шундай иш тутилмоқда. Механизаторлар фақат группа — группа бўлиб ҳаракат қилишади, бир даладан иккинчисига тез ўтишиб, шу куннинг асосий мезони бўлган вақтдан ютишади. Йиғим-терим мавсуми ҳамиша коллектив маҳорати етуклигининг жиддий синови. Бу синов ҳар кузакда такрорланади. Лекин бу йилги куз бўлакча. Бу йилги куз ипатоволиклар иш усули ҳамма жойда қўлланилиши билан, ишнинг қисталанглиги билан, чаққонлик, ижодий қидириш билан фарқ қилади. Бундай бўлиши қонунийдир: районда пахта йиғим-терамининг бошланиши ўртоқ Л. И. Брежневнинг Боку шаҳрига Ленин ордени топширилиши муносабати билан ёрқин, сермазмун нутқ сўзлаган пайтига тўғри келиб қолди. **Леонид Ильич деҳқонларнинг вазифалари тўғрисида гапирар экан, ҳосилни йиғиштириб олиш, ташиш ва қабул этишда банд бўлган барча кишиларнинг куч-ғайратини янада кўпроқ сафарбар этиш, уларнинг баҳамжиҳатлик билан ишлашларининг муҳимлигини алоҳида таъкидлаб ўтди. Ҳозир шунинг учун ҳам терим-транспорт отрядларининг маршрутлари ва ҳаракат графиклари бу қадар синчиклаб тузиб чиқилган.** Бу ерда ҳар бир машина баракали ишлаши учун, ҳар бир киши ғайрат билан меҳнат қилиши учун ҳамма тадбирлар кўрилмоқда.

Механизаторлар эрталаб соат етти яримда дала шийпонига келадилар. Нонуштадан кейин техникани тайёрлашга 15 минут кетади. Сўнгра «бункер-тележка-тайёрлов пункти» конвейери яна тўхтовсиз ишлайверади. Ахир, ҳар бир «зангори кема»да 25 иш кунида 160 тоннадан пахта териб олиш мўлжалланган. Лекин икки қаторли машинанинг кўпчилик механик-ҳайдовчилари бу рақамни 200 тоннага етказамиз, деб турибдилар.

Совхоз бош инженерининг гапига қараганда, иш вақтидан имкони борича унумли фойдаланишни ўз олдига мақсад қилиб қўйган ҳар бир «зангори кема» дарғаси бундай юксак кўрсаткичга эришишга қодирдир.

Механизатор Ойсара Арзақулова меҳнатини ўзича ҳисобга олиб бормоқда. У бир соат мобайнида 1400 килограмм пахта териш учун машинасини тезроқ юргизишга ҳаракат қилади. Тушлик пайтида унинг ўрнига машинани сменадоши ҳайдайди. Кейин эса улар ҳар икки соатда алмашиб турадилар, шу туфайли биринчи теримда кундузи ўз шахсий варақасига 16 тоннага қадар пахта ёзишмоқда. Меҳнат ғалабасига транспортчилар, ремонтчилар, маиший хизмат звенолари ҳам ҳисса қўшади. Лекин механизаторларнинг маҳорати, улар ишнинг тўғри маромини топишга қодирлиги ва суръатни бўшаштирмаслиги муҳимдир.

Техникавий сабабларга кўра, агрегат тўхтаб қолмайди деб ҳеч ким айтолмайди. Пахта териш машинаси ҳайдовчисининг вазифаси ана шундай бекор тўхтаб туришларни имкони борича камайтиришдир. Шунинг учун механизаторлар ремонт ишларини эгаллаб олишган — бу ерда машинанинг майда-чуйда носозлигини ўзлари тузатиб, созлаб кетаверадилар. Бу йилги терим мавсумидаги яна бир янгилик шуки, звено битта даладаги теримни тамомлагач, техника яқиндаги қайси картага олиб ўтилишини билади, раҳбарнинг қўлидаги графикда яқин икки-уч кун ичида қайси даланинг ҳосилини йиғиштириб олиш кўрсатилган.

Биз ишини кузатган отрядда барча ишчиларнинг иш унуми юқори. Бу ерда бир-бирига мадад бериш, ўзаро ўртоқлик ёрдами сингари резерв ҳам ишга туширилган. Ёш механизатор Малик Арзақуловнинг машинаси тасмаси узилиб кетиши биланоқ, унинг мураббийси—опаси Ойсара ёрдамга етиб келди. Орадан саноқли дақиқалар ўтиши биланоқ машина яна пахта теришни давом эттирди. Танқид ҳам ўз ўрнида бўлиб туради. Звено аъзолари дам олиш дақиқаларида, сменаларнинг орасида ишни ҳамжиҳат бўлиб таҳлил қилиб чиқадилар. Бирор киши бепарволик қилган бўлса, ундан қаттиқ сўрайдилар, талаб қиладилар. Чунки одамларнинг иши муштарак иш, унинг натижаларидан ҳар бир киши астойдил манфаатдор: звенолар ўзаро мусобақалашган. Ҳар бир киши иш планларини, машина қанча пахта тера олишини, ҳақ тўлаш ва мукофот бериш принципларини билади. Шу сабабли ҳатто феъли оғирроқ кишилар ҳам бу ерда, коллективда ўз жойларини топишди.

Ким билан гаплашманг, «суръат» деган сўзни албатта эшитасиз. Бунга таажжубланадиган жойи йўқ. Ахир, пахта териш машинасининг ўн минут бекор туриб қолиши бу бункерга 150 килограмм кам пахта тушди деган маънони билдиради. Хўжаликда шунинг учун ҳам йиғим-терим бошланиши олдидан отрядларни, экипажларни бир-бирини ўрнини боса оладиган кишилар билан комплектлашга алоҳида эътибор берилди. Механизаторлар имо-ишораданоқ гап нимада эканлигини тушуна оладилар, содир бўладиган мураккаб ҳолатларни олдиндан биргаликда кўриб, қийинчилик рўй берса, ўзларини йўқотиб қўймайдилар. Буни маълумотдан ҳам яққол кўриш мумкин: **Кунлик пахта топшириш йиллик планнинг ўн процентига етди — бу жуда соз натижа. Лекин хўжалик раҳбарлари ҳали бу чегара эмас, 1 октябрга қадар совхоз кунига йиллик планнинг 14—15 проценти миқдорида пахта топширади деб ҳисобламоқдалар.**

Ойсаранинг звеноси хўжаликдаги олтита отряддан бирининг составига киради. Бу отрядда 18 та «зангори кема» бўлиб, ҳар биттаси 36 гектар майдондаги ҳосилни териб беради. Отряд раҳбари Халид Жанет механизаторлар биринчи теримни 8 кунда тамомлайдилар деб ишонади. Бунинг учун иш икки сменада — соат 8 дан 20 га қадар ташкил этилган.

Биз хўжалик раҳбарлари билан биргаликда «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» номли пахта заводининг тайёрлов пунктида бўлдик. Бу ерда пахта ҳар бир бригададан алоҳида қабул қилиб олинмоқда. Арзақулова звеносидан келтирилган пахтани классификатор Д. Ўрозметов қабул қилиб олади. Пахтани олиб келган тракторчида ҳам бир нусхаси сақланадиган махсус бланкага ҳосилнинг сорти, намлиги белгилаб қўйилади. Д. Ўрозметов ҳозирча пахтакорларга даъвогар эмас — пахтанинг сифати жуда яхши. Пахта қабул қилишнинг янги усули эгасизликни тугатиш, коллектив иш ҳақини тўғри аниқлаш имкониятини беради.

Завод ишчилари эса ўз навбатида нормага қўшимча равишда 200 тонна юқори сифатли тола чиқариш, тўқимачиларга юз минг сўмлик маҳсулотни қўшимча етказиб беришга аҳд қилдилар.

Ипатоволикларнинг иш усули завод ишчиларидан ўз меҳнатларини такомиллаштиришни, ишни яхшироқ уюштиришни талаб этди. Чунки совхоздан ва «Москва» колхозидан бу ерга айрим кунлари уч минг тоннага қадар «оқ олтин» топширилади. Бунча пахтани тез қабул қилиб олиш учун бу ерда пахта ғарам қилинадиган 12 та янги майдонча барпо этилди, 138 та транспортёр ва махсус пахтани қабул қилиб узатадиган механизмлар тайёрланди. Транспорт поездларининг бекор туриб қолишига йўл қўймаслик учун хўжаликлардан келтирилган пахта кеча-кундуз қабул қилиб олинади.

Пахтакорлар ҳам, қабул пунктлари, завод коллективлари ҳам йиғим-теримни ҳамма нарсани шай қилиб кутиб олдилар. Ҳамма жойда ҳам КПСС Марказий Комитети 1978 йил июль Пленуми талаблари асосида бутун эътибор пахта сифатига қаратилмоқда.

Хуллас, ипатоволикларнинг иш усули бу ерда янги мазмун билан бойитилди. Бу хўжаликдаги барча деҳқонларга манзур тушди. Улар янгилик тўғрисида, ўзлари ҳақида шундай демоқдалар.

СУРАТДА: Ойсара Арзақулова. «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг терим-транспорт отряди звеносининг бошлиғи О. Арзақулова бу йил ўз агрегати бункеридан 250 тонна «оқ олтин» тўкиш учун курашаётир. Бу ўтган йилдагидан 30 тонна кўпдир.

«ЛЕНИНГРАД» колхозининг механик-ҳайдовчиси Сафар Худойберганов ўтган йили ўз агрегати билан 245 тонна пахта терган эди. У бу йил ўтган йилдагидан ҳам кўпроқ пахта териш мажбуриятини олган. Суратда: С. Худойберганов.

А. Усмонов фотолари. (ЎзТАГ).

ЭНГ АФЗАЛ УСУЛ

И. ХУРТАМЕТОВ,
Ўзбекистон ССР беш йиллиги номли совхоз механик ҳайдовчиси.

Мен икки қаторли агрегатим билан пахта йиғим-теримининг биринчи куни 11 тонна пахта тердим. Далаларда пахта бу йил мўл, шунинг учун ҳам мен яқин кунлар ичида яна 3—4 тонна пахта ортиқ тераман деб ўйлайман. Шуниси қувончлики, звеномизнинг қолган тўрт механизатори смена нормасини қарийб икки баравар ошириб бажармоқда — тайёрлов пунктига 48 тонна пахта жўнатилмоқда.

Коллектив бўлиб ишлаш, ҳосилнинг тақдири учун, уни тез териб олиш учун коллектив масъулият — ипатоволиклар иш усулининг барча афзалликларини баҳолаш қийиндир. Биз илгари бригадада ишлаб икковлон юз гектарлик даладаги ҳосилни биринчи теримига 18-20 кун сарфлардик. Дефолиацияни кечроқ ўтказган қўшниларимизнинг техникаси эса туриб қоларди. Биз бу йил зарбдор группа бўлиб йигирма кун мобайнида машиналарда пахтани уч марта териб оламиз, шу билан бирга тўкилган пахтани йиғамиз, кўрак узамиз. Шундан кейин тракторга ўтиб, ерни ғўзапоядан тозалаймиз. ва шудгор қиламиз.

Мен сифатли ишлашга, нобудгарчиликка йўл қўймасликка интиламан. Мен сменадошим билан биргаликда ҳар куни механизмларни профилактикадан ўтказамиз. Бу топшириқни ортиғи билан бажариш, айни пайтда «қизил талон» олиш имкониятини ҳам беради. Бошқа ўртоқларим сингари мен ҳам йиғим-теримни жуда соз ўтказиш, мукофот ва қўшимча ҳақ тариқасида 150—200 сўм олиш имкониятига эгаман.

Шуни айтиш керакки, биз ҳосилни йиғиштириб олишга яхши тайёргарлик кўрдик. Совхозда семинар ўтказилди. Бу семинарда мутахассислар агрегатларнинг ҳаммасини кўздан кечириб чиқдилар, бизга ремонтдаги айрим камчиликларни кўрсатиб бердилар. Инженерлар пахта далаларидаги ҳосилга қараб «зангори кема»ларни ишлатиш режимини аниқлашни ҳам айтиб бердилар. Биз шундан кейин 1978 йилги терим мавсумига шайлигимиз тўғрисида гувоҳнома олдик.

Мен бу йил кузда 200 тонна — ўтган йилдагидан 40 тонна кўп пахта теришни мўлжаллаб турибман. Бунинг учун шароит бор. Мўл пахта ҳосили етиштиришнинг ўзигина кифоя қилмайди, бунинг учун отряд раҳбарининг звено тўғрисида кундалик ғамхўрлиги — пахтани ўз вақтида ташиш учун транспортни ёнилғи, запас қисмлар билан узлуксиз таъминлаш ҳоқидаги ҳамхўрлик ҳам зарур. Маиший шароитлар ҳам яхшиланди. Дала шийпонида телевизор, янги газеталар, сотувчисиз дўкон бор.

СУРЪАТ ВА СИФАТГА АЛОҲИДА ЭЪТИБОР БЕРАМИЗ

А. САИДХЎЖАЕВ,
Ғалаба район партия комитетининг биринчи секретари.

Ўртоқ Л. И. Брежнев Бокуда сўзлаган нутқида вазият ҳосилни йиғиштириб олиш, ташиш ва қабул этишда банд бўлган, уни сақлаш ва қайта ишлаш учун жавобгар бўлган барча кишиларнинг куч — ғайратларини янада кўпроқ сафарбар этишни ва уларнинг баҳамжиҳатлик билан ишлашини талаб қилади, деб алоҳида таъкидлаб ўтди. Энг муҳими, — деди Леонид Ильич, — кучларни тўғри жойлаштиришни таъминлашдан, техника ва бошқа ресурслардан ўз ўрнида моҳирона фойдаланиш, меҳнатни ташкил этишнинг илғор формаларини кенг жорий этишдан иборат.

Бугунги куннинг ана шу талабларини бажариш учун кураш районимиздаги коммунистларнинг, барча меҳнаткашларнинг ҳозирги энг асосий вазифасидир.

Райондаги бошқа хўжаликларда ҳам пахта йиғим-терими «Ленинград» колхозидаги ва «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозидаги сингари уюшқоқлик билан бормоқда. Далаларимиздаги «оқ олтин»нинг ҳаммасини ўттизта комплекс терим-транспорт отряди йиғиштириб олади. Уларнинг қўлида 434 та пахта терадиган агрегат, бошқа кўпгина техника бор. Биз ана шу кучлар билан пахта тайёрлаш планини 14—15 иш кунида бажаришни мўлжаллаб турибмиз, октябрь ойининг иккинчи ярмида эса ҳосилни батамом йиғиштириб олиб, Ватанга 63 минг тонна, ўтган йилдагидан анча кўп пахта етказиб берамиз. Ипатоволиклар иш усулидан фойдаланиб, район бўйича бир миллион сўмни тежаб қолишни мўлжаллаб турибмиз.

Шунча сўм қаердан келади! Биз бу йил ҳар центнер пахтанинг планли таннархини 28 сўму 50 тийин белгилаганмиз. Пахта терадиган машиналарнинг унумдорлигини ошириш, тўкилган пахтани механизация воситасида териб олиб, нобудгарчиликни камайтириш ҳисобига район хўжаликлари бир центнер маҳсулотнинг ўртача таннархини 27 сўм 50 тийинга туширишни мўлжаллаб турибдилар.

Ҳамма жойда ғўза икки марта эмас, бир марта дефолиация қилинди. Бу иш юқори сифатли ўтказилганлиги туфайли ҳамма жойда пахтанинг бир текис очилиши таъминланди. Бу бизнинг ҳисоб-китобимизга кўра, ярим миллион сўмдан ортиқ пулни тежаб қолиш имконини беради. Ғалаба районининг катта ҳирмонига механизаторларимиз барака киритмоқдалар. Ҳосилнинг тақдири сўзнинг том маъносида уларнинг маҳоратига ва ғайратига боғлиқ. Район партия ташкилотининг вазифаси эса. ижодий ташаббусни сира бўшаштирмаслик, социалистик мусобақани авж олдириш учун зарур бўлган ҳамма ишни қилишдан иборат. Ишга ижодий муносабатда бўлиш намуналаридан бир мисол келтираман. Ленин номли колхоз бош инженери С. К. Кан ерга ётиб қолган ғўза тупларини кўтарадиган мослама ишлаб чиқди. Бу мослама пахта терадиган агрегат олдинги ғилдирагининг тўсқичларига ўрнатилган. Эндиликда бундай мосламаларни «зангори кема»ларнинг ҳаммасида кўриш мумкин.

Район партия комитетининг бюроси терим бошланиши олдидан район йиғим—терим составини тасдиқлади. Штабнинг ҳар бир аъзосига муайян участкалар: терим звеноларининг иши, теримнинг сифати, нобудгарчиликка қарши кураш ва бошқа вазифалар топширилди. Бу келиб чиқадиган проблемаларни оператив ҳал этиш, жойлардаги аҳволни яхшироқ таҳлил қилиш имконини беради.

Ипатоволиклар иш усулида тузилган отрядларнинг состави сифат жиҳатидан яхшиланди. Бунда хўжаликлардаги партия ташкилотларининг хизматлари бор. Бу ташкилотлар отрядларни коммунистлар билан мустаҳкамлаб, партия группаларининг ролини ошира олдилар. Отрядлар аслини олганда механизациялашган комплексларга айланди, улар ҳосилни йиғиштириб берадилар ва далаларни янги экин мавсумига тайёрлаб берадилар. Партия группаларида механизаторлар, транспортчилар, бошқа звенолардаги ходимлар орасида топшириқларни ортиғи билан бажариш учун, КПСС Марказий Комитетининг 1978 йил июль Пленуми қарорлари, ўртоқ Л. И. Брежневнинг маслаҳатлари ва тавсиялари асосида сифатли иш учун социалистик мусобақа кенг авж олдириб юборилди. Активларимиз партиявий-сиёсий таъсир ўтказишнинг барча воситаларини, пропаганда ва агитациянинг барча формаларини ишга туширдилар.

Йиғим-терим мавсумига тайёргарлик даврида ҳамма жойда бир-бирига ишонч ўзаро талабчанлик, оқ кўнгиллилик кучайдики, хўжаликларнинг партия ташкилотлари бу кайфиятни терим даврида ҳам сақлаб қола олганликларини бугунги кун кўрсатиб турибди. Соғлом руҳий кайфият — бу планга қўшимча қилиб топшириладиган центнерларда намоён бўладиган ишлаб чиқариш резервидир.

Район партия комитети энг яхши механизаторлардан Н. Исабеков, И. Ҳайбуллаев, Д. Мамбетов, Э. Алиев ва бошқа бир қанча пешқадамларнинг ташаббусини қўллаб-қувватлади ва кенг оммалаштирди. Уларнинг ҳар бири мавсумда ўз машиналарининг бункерларидан 250—300 тонна пахта тўкиш мажбуриятини олишган. Улардан ибрат олган юзлаб механик — ҳайдовчилар оширилган социалистик мажбуриятлар қабул қилишди.

Ҳосилнинг тақдири учун масъул бўлган кишилар кайфиятининг яхши бўлиши ғоят муҳимдир. Дала шийпонларининг ҳаммаси телевизорлар, радиоприёмниклар, кутубхоначалар билан таъминланган. Отрядларга агитбригадалар, автолавкалар, маиший хизмат қиладиган кўчма устахоналар бириктиб қўйилган. Пахтакорларга бундан ташқари махсус тузилган графикка биноан олтита кўчма киноустановка хизмат қилади. Хўжаликларда болали аёллар тўғрисида алоҳида ғамхўрлик қилинган. 38 та мавсумий болалар боғча — яслилари мингдан ортиқроқ болани ўз қучоғига олади.

Албатта, йиғим-терим даврида айрим камчиликлар ҳам намоён бўлмоқда. Лекин, ҳозир партия ташкилотининг бутун иши ана шу камчиликларнинг сабабларини аниқлашга, бу камчиликларни тугатишда хўжалик раҳбарларига тезда ёрдам беришга қаратилган. Хуллас, ҳамма иш «оқ олтин» ни жадал териб олишга, бутун техникадан оқилона фойдаланишга, пешқадамлар тажрибасини кенг оммалаштиришга қаратилган.

Район колхозлари ва совхозларининг меҳнаткашлари ипатоволик деҳқонларнинг иш тажрибасидан ижодий фойдаланиб, беш йилликнинг учинчи йилида етиштирилган мўл ҳосилни машиналарда энг яхши муддатларда ва сира нес-нобуд қилмай йиғиштириб олишга астойдил бел боғлашган.

СЎЗ—«ЎЗБЕКИСТОН ССР БЕШ ЙИЛЛИГИ» СОВХОЗИ ПАХТАКОРЛАРИГА

А. ХЎЖАҚУЛОВ,
совхоз партия комитетининг секретари.

ҲОСИЛНИ бир йўла йиғиштириб олишнинг Ставрополь системаси бизга дарҳол маъқул тушди. Бу усулнинг асосий афзалликлари — йиғим-теримнинг тез ўтказилишида, иш конвейер усулида амалга оширилишида. Ҳозир далаларга олтита отряд — ёрдамчи хизматлар бўйича ўзига хос олтита «цех» чиқди. Эндиликда бултурги тажрибани умумлаштириб, биз йиғим-теримга кетадиган вақтни 3-5 кун камайтириш ниятидамиз, чунки буни содир бўлган об-ҳаво шароитлари, пахтанинг кеч очилганлиги талаб этмоқда. Шунинг учун ҳам «зангори кема»ларнинг ҳаммаси дастлабки кунданоқ юксак суръатлар билан ишламоқда, уларнинг ихтиёрига 325 та транспорт тележкаси, 62 та трактор бериб қўйилган. Совхоз машиналарининг биринчи теримдаёқ ўн иш кунида халқ хўжалиги планини бажаришни мўлжаллаб турибди, 25 кун ичида эса, 4000 гектар майдоннинг ҳаммасидан 18 минг тонна пахта териб олинадики, бу пландагидан 3000 тонна кўп.

Совхоз партия комитети терим мавсумида 28 та муваққат партия группалари тузди, уларнинг составида 215 коммунист бор. Барча звеноларда агитаторлар, сиёсий ахборотчилар бор бўлиб, улар терим даврида ғоявий ишларни янада яхшилашга кўмаклашадилар.

Ана шундай группалардан бирига механизатор Борот Бобожонов бошчилик қилади. Бу группада партия аъзоларидан беш киши бўлиб, улардан ҳар бирининг ўз иш участкаси аниқ: бири социалистик мусобақа учун, иккинчиси «Чақмоқ» жанговар варақа чиқариш учун, учинчиси бўш вақтни кўнгилли ўтказиш учун масъулдир. Терим арафасида бу ерда очиқ партия йиғилиши ўтказилди. Бу йиғилишда звеноларнинг вазифалари аниқлаб олинди, уларнинг социалистик мажбуриятлари маъқулланди.

Механик-ҳайдовчилардан бири бракка йўл қўйганида партия группаси ёш ишчиларни оталиққа олишни звено бошлиғи Худойберди Избосаровга юклади. Орадан икки кун ўтгач, қилинган иш тўғрисида коммунистнинг ҳисоботи эшитилди. Бошқа партия группалари ҳам шундай ўз вақтида ҳаракат қилмоқдалар, уларнинг ишини партия комитети ҳар куни назорат қилиб турибди.

Биз бу йил маънавий ва моддий рағбатлантиришни аниқ қўшиб олиб бормоқдамиз. Кун якунларига биноан энг яхши ишлаганларининг номи ҳурмат тахтасига ёзилади, дала шийпонларида уларнинг шарафига Қизил байроқлар кўтарилади. Звенолар, отрядлар ўртасида социалистик мусобақа боришининг кундалик якунлари радио орқали ёритиб борилади. Мусобақанинг ошкоралиги, натижалари ўз вақтида аниқлаб турилиши қувончли самаралар бермоқда.

Пахтакорларга маданий ва маиший хизмат кўрсатиш партия ташкилотининг доимий контроллиги остида турибди. Отрядларнинг ҳаммасида механизаторларга уч маҳал иссиқ овқат пишириб бериш йўлга қўйилган — хўжалик ана шу мақсадларга 25 минг сўм ажратган. Далада ишлаётган ҳар бир кишига ҳар куни сут берилади. Мутахассисларнинг ҳаммаси кержомалар билан таъминланган. Дала шийпонларига автомагазинлар, район маиший хизмат кўрсатиш комбинатининг кўчма устахоналари хизмат қилади. Бадиий ҳаваскорлар эса, далада ҳар куни концерт берадилар, йиғим-терим қаҳрамонларининг талабларига биноан қўшиқ ва рақсларни ижро этадилар. Яна бир янгилик — биз совхоз касалхонаси ва унинг поликлиникa бўлимлари ходимларини отрядларга бириктириб қўйдик.

И. КАТАМАНОВ,
отряд раҳбари.

МЕН — бўлим агрономиман. Ҳозир механизациялашган комплекс отрядга раҳбарлик қиляпман. Қўлимизда бор техника билан ҳосилни қисқа муддатларда териб оламиз. Айни пайтда қарийб минг гектар ерни кўкламги чигит экишга батамом тайёрлаб берамиз. Шунинг учун ҳам отряд составида органик ўғит тайёрлайдиган ва ерни шудгор қиладиган звено бор.

Дастлабки кунлар шуни кўрсатдики, механизмларнинг ҳаммасидан бу йил яхши фойдаланилаётир. Мисол учун далаларни машина теримига тайёрлаш тўрт кунда бажарилди, механизаторлар икки кун ичидаёқ тайёрлов пунктига пахта тайёрлаш йиллик планининг 15 проценти миқдорида «оқ олтин» жўнатдилар. Эндиги мақсадимиз кунига териладиган пахтанинг миқдорини ана шунгача етказишдир.

Отрядимизда юздан ортиқ киши бор, эски иш усулларидан қутулиб, коллективимизни тузгунча қанча иш қилингани ҳақида кўп гапириш мумкин. Мисол учун, бригада даласини актга биноан қабул қилиб оларканмиз, ундан қанча ҳосил териб бериш мажбуриятини ҳам оламиз. Коллектив масъулият ижодий ташаббусни туғдиради. Пахта нобудгарчилигининг камайишидан ҳамма манфаатдор. Механик—ҳайдовчига пахта ташийдиган тракторчи контроллик қилиб туради. Ўз навбатида механик — ҳайдовчи пахтани ташиш пайтида «оқ олтин»нинг бир мисқоли ҳам нобуд бўлмаслигини текшириб туради.

Бир центнер пахта таннархини 22 сўмга туширишнинг аниқ имкони бор — бу районда энг яхши кўрсаткич. Совхозда ипатоволиклар иш усулидан фойдаланилиши хўжаликда мавсумда 100 минг сўм тежаб қолиш имконини беради.

ҲОСИЛ 25 КУНДА ТЕРИБ ОЛИНАДИ

Д. ҲАЙДАРОВ,
совхоз бош инженери.

ПЛАНЛАШТИРИЛГАН 18 минг тонна ҳосилнинг ҳаммасини 105 та терим агрегати йиғиштириб олади. Механизаторлар группа-группа бўлиб ишлар эканлар, ҳар бир машинада ўрта ҳисобда 160 тоннадан пахта теришни мўлжалламоқдалар. Халқ хўжалиги плани ўн кун ичида бажарилади, 25 кун мобайнида эса, ҳосилнинг ҳаммаси териб олинади, бу — катта, лекин бажаришга қурбимиз етадиган вазифа.

Йиғим-теримга тайёргарлик даврида анчагина иш қилинди. Биз барча звенолар составини қайта кўриб чиқдик, улардан кўпчилигини икки-учтадан «зангори кема»лар билан мустаҳкамладик. Олтита отрядга раҳбарлар қилиб бўлимларнинг механиклари, агрономлар тасдиқланди. Дирекция бунда уларнинг ҳаммаси ҳар бир кишининг кўнглига йўл топа оладиган яхши ташкилотчилар эканлигини назарда тутиб иш кўрди.

Ҳар бир механик-ҳайдовчи сменада қилинадиган иш ҳажмини, келгуси кундаги иш ҳажмини билади. Техникадан моҳирлик билан ўз ўрнида фойдаланилади. Катта-катта массивларга қўшимча звенолар ўтказилади, бу терим муддатини қисқартиради. Ремонтчиларнинг фаолияти ҳам энг майда-чуйдаларигача ўйлаб қўйилган. Отрядларнинг ўз автоによる ремонт устахонаси бор. Слесарлар одатда, кундузи кичик носозликларни йўқотадилар, тунги смена эса эрталабгача анча мураккаброқ ишни бажаради. Бу «зангори кема» дарғаларининг иш вақтини беҳуда кетказмаслик имкониятини беради.

Хўжаликнинг марказлашган диспетчерлик хизмати ҳам вақтдан анча ютиш имкониятини беради. Терим-транспорт отрядларининг звенолари билан доимий радиоалоқа қилиб турадиган диспетчер оператив маълумотларни, фармойишларни тўплайди. Барча талаблар, таклифлар махсус журналга ёзиб борилади. Ана шу хизмат ходими сафдан чиққан транспорт тракторни бошқа бири билан тезда алмаштира олади, қўшимча автолетучкани, ёнилғи ортилган транспортни юбора олади, устахоналарга деталлар тайёрлаб бериш тўғрисидаги буюртмани беради. Диспетчерлик хизмати жорий этилиши билан машиналарнинг ва қишлоқ хўжалиги қуролларининг бекор туриши камайганлиги, ҳосилни териб олиш муддатлари қисқарганлиги бежиз эмас.

Шу йил кузда терим-транспорт отрядларининг составларига иккита янги звено — ўғит тайёрлайдиган ва далаларни экишга тахт қилиб берадиган звенолар киритилди. «Зангори кема»лар пахтани уч марта териб олганидан кейин тўкилган пахта ва кўсак йиғиштириб олингач, ана шу звеноларнинг механизаторлари далаларни ғўзапоядан тозалайдилар, карталарни ҳайдаб берадилар, ерга органик ўғит соладилар. Шундай қилиб, кузги ишларнинг ҳаммаси ягона комплексда бажарилади, бу ана шу ишларни энг яхши агротехника муддатларида юқори сифатли ўтказиш имкониятини беради. Кўсак чувийдиган, кўсак узадиган машиналар, ҳайдов тракторлари ишга тахт қилиб, бир ерга қаторлаштириб қўйилди. Фермаларда органик ўғит тайёрланаётир, ҳар гектар ерга ўн тоннага қадар ўғит солиш мўлжалланмоқда.

Саҳифани Ўзбекистон информация агентлигининг махсус мухбирлари М. КОШЕВАТСКИЙ, О. ПАНОВА тайёрлашди.

ҒАЛАБАЛИКЛАР ТАЖРИБАСИНИ МЕХАНИЗАТОРЛАР ЎРТАСИДА КЕНГ ЁЙИЛИК!

ИШЧИ ОШХОНАЛАРИГА ЭЪТИБОРНИ КУЧАЙТИРАЙЛИК

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КАСАБА СОЮЗЛАРИ СОВЕТИ ПЛЕНУМИДАН

Тошкент область касаба союзлари Советининг VIII пленуми бўлиб ўтди. Унда область касаба союзлари Советининг раиси А. В. Браилов «Касаба союз ва хўжалик ташкилотларининг область ишлаб чиқариш корхоналари, колхозлар ва совхозларда умумий овқатланишни яхшилаш соҳасидаги вазифалари» ҳақида доклад қилди.

Докладчи ва музокарада иштирок этганлар шуни таъкидлашдики, Коммунистик партия ва Совет ҳукумати социалистик қурилишнинг барча босқичларида совет кишиларининг моддий фаровонлигини ошириш, кун сайин ортиб бораётган эҳтиёжларини тўлароқ қондириш, меҳнаткашларга маданий ва маиший хизмат кўрсатишни яхшилаш ҳақида доим оталарча ғамхўрлик қилиб келмоқдалар. КПСС XXV съездининг тарихий қарорларида қайд қилинганидек, совет кишиларига хизмат кўрсатиш билан боғлиқ бўлган барча тармоқларни, шу жумладан умумий овқатланишнинг, айниқса ишлаб чиқаришдаги ошхоналар, буфетлар ишини яхшилаш аҳолининг моддий фаровонлигини оширишда катта роль ўйнайди.

Областимиз ишлаб чиқариш корхоналари ва совхозларда 700 дан ортиқ ишчи ошхоналари ва буфетлари ишлаб турибди. Улардаги умумий ўринлар сони 50 мингдан ортиқдир. Сўнгги йилларда умумий овқатланишнинг моддий-техника базаси анча мустаҳкамланди. Кўпчилик колхоз ва совхозларда дала ишлари авж олган вақтида қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари бевосита дала шийпонларида иссиқ овқат билан таъминланмоқдалар.

Касаба союз комитетлари, умумий оқатланиш корхоналари раҳбарлари ишчи ва хизматчиларга хизмат кўрсатиш формаларини такомиллаштириш, тайёрланаётган таомлар сифатини яхшилашга доим катта эътибор билан қарамоқдалар. Тошкентдаги 186 та ошхонада ишчи ва хизматчилар комплекс овқатланиш учун абонементлардан фойдаланадилар. Бу барча умумий овқатланиш корхоналарининг 74 процентини ташкил этади. Комплекс таомларни тарқатишга мўлжалланган «Самара», «Поток», «ЛККО» ва «ЛКНО» механизациялашган конвейер линиялари тобора кенг кўламда жорий қилинмоқда.

Пленумда умумий овқатланиш корхоналари ишидаги ижобий ютуқлар, меҳнаткашларга хизмат кўрсатиш яхши йўлга қўйилган корхоналар алоҳида кўрсатиб ўтилди. Булар орасида «Ташсельмаш» заводи ҳам бор. Бу заводга ВЦСПСнинг диплом ва 4 минг сўмлик пул мукофоти берилган. В. П. Чкалов номли самолётсозлик ишлаб чиқариш бирлашмаси, Тошкент кабель, Тошкент тўқимачилик машинасозлиги, Тўйтепа металл-конструкциялари заводлари ва бошқа корхоналарда ҳам умумий овқатланиш кўнгилдагидек ташкил этилган.

Шу билан бирга пленумда умумий овқатланишни бевосита ишлаб чиқаришда ташкил этишда кўпгина нуқсонлар борлиги ҳам қайд қилинди. Баъзи касаба союз ва хўжалик ташкилотлари бу соҳада талаб даражасида ишламаяпти. Ишчи ошхоналарида ўринлар етарли эмас, бу иш вақтининг бекорга сарфланишига олиб келяпти. Тошкент пиллакашлик, бош кийимлар фабрикаларида, 3-пиво заводида, Сергели резина-техника буюмлари ва газ аппаратлари заводларида умумий овқатланишни яхши йўлга қўйишга етарли эътибор берилмаяпти.

Область боғдорчилик-узумчилик совхозлари тресги корхоналарида 30 мингга яқин киши ишлайди. Лекин, уларда ишлаб турган 37 та ошхонада бор-йўғи 1745 ўрин бор. Етти хўжаликда эса умумий овқатланиш корхоналари йўқ. Область қишлоқ хўжалик-ишлаб чиқариш бошқармасига қарашли совхозларда ҳам аҳвол бундан яхши эмас.

Корхоналар кечки ва тунги сменаларда ишчиларнинг овқатланишини ташкил этишга, социал-маданий тадбирлар ва уй-жой қурилиши фонди маблағларидан фойдаланиш ҳуқуқига эгадир. Лекин, айрим хўжалик раҳбарлари ва касаба союз ташкилотлари бу имкониятлардан оқилона фойдаланишмаяпти. Масалан, Чирчиқдаги «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси, Тошкент бинокорлик материаллари комбинати, Янгийўл биохимия заводи, Оҳангарондаги «Стройпластмасс» комбинати ва қатор бошқа корхоналарда тунги сменада ишлаётганлар учун ҳеч қандай хизмат кўрсатилмаяпти.

Пленумда ишчи ошхоналарини сифатли ва етарли миқдорда масалliқлар, озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлашга эътибор бермаётган савдо ташкилотлари раҳбарлари кескин танқид қилинди. Бунинг оқибатида кўпгина ошхоналарда доим бир хил ассортиментдаги таомлар тайёрланади.

Доклад юзасидан музокараларда В. П. Чкалов номли авиация-ишлаб чиқариш бирлашмасининг фрезерчиси А. Девятова, давлат савдоси ва матлубот жамияти ходимлари касаба союзи область комитетининг раиси А. Мамедов, Тошкент тўқимачилик комбинати директорининг маиший хизмат ва умумий овқатланиш бўйича ўринбосари О. Зуфаров, «Таштекстильмаш» заводидаги 12-ошхона бригадир ошпази Л. Гушинская, «Узбекшахтострой» тресги бирлашган касаба союз комитети раиси М. Абдуллаев ва бошқалар иштирок этдилар.

Пленумда муҳокама қилинган масала юзасидан қарор қабул қилинди.

Пленумда область касаба союзлари Совети Президиумининг VII Пленумдан кейин ўтган даврдаги фаолияти тўғрисидаги ахборот тингланди.

ДУНЁ ОВОЗИ
ЧЕТ ЭЛ ХАБАРЛАРИ

А. А. ГРОМИКОНИНГ С. ВЭНС БИЛАН СУҲБАТИ

НЬЮ-ЙОРК, 29 сентябрь (ТАСС). КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громиконинг АҚШ Давлат секретари С. Вэнс билан яна бир суҳбати бўлиб ўтди.

Стратегик ҳужум қуролларини чеклашга доир масалаларни муҳокама қилиш давом эттирилди. Бундан ташқари, ядро қуролининг синовларини батамом тўхтатиш проблемаси ва қуролланишни чеклашга доир баъзи бир бошқа масалалар муҳокама қилинди.

Яқин Шарқдаги можарони бартараф этиш проблемаси юзасидан ҳам фикрлашиб олинди. Ана шу фикрлашиш вақтида А. А. Громико Совет Иттифоқининг АҚШнинг актив иштирокида Миср билан Исроил ўртасида Кэмп-Дэвидда сепарат тил бириктиришига салбий муносабатда бўлаётганлигини уқтириб ўтди. Моҳияти жиҳатидан арабларга қарши бўлган бундай ҳаракат тарзи, деб таъкидлади у, Яқин Шарқда одилона ва мустаҳкам тинчликни ўрнатишни яқинлаштирмайди, аксинча узоқлаштиради.

ЗАБАСТОВКА ДАВОМ ЭТМОҚДА

ЛОНДОН, 29 сентябрь. (ТАСС мухбири). Американинг Англиядаги «Форд мотор» автомобиль концерни корхоналарида забастовка давом этмоқда. Компанияга қарашли 23 заводнинг ҳаммаси ишламаяпти. Шу корхоналарда банд бўлган 57 минг ишчи иш ташлаган.

Компания меҳнаткашларнинг иш ҳақини ошириш ва меҳнат шароитларини яхшилаш тўғрисидаги талабларини бажаришдан бош тортмоқда. Компания Англия ҳукумати даромадлар соҳасида ўтказаётган сиёсатини ўз позицияси учун важ қилмоқда. Ана шу сиёсатга мувофиқ ишчи ва хизматчиларнинг иш ҳақи шу йилнинг август ойидан бошлаб 12 ой давомида 5 процентдан зиёд кўпаймаслиги лозим. Ҳозирги вақтда Англияда инфляция суръатлари 8 процентга етиб қолганлиги ва келгусида яна ҳам ошиб кетиши кутилаётганлиги сабабли ҳукуматнинг даромадлар ҳақидаги сиёсати меҳнаткашларнинг реал даромадларини жиддий камайтиришга шубҳасиз олиб келади.

Англиядаги энг йирик портларнинг докерлари ва фирмаларнинг ишчилари иш ташлаган автомобилсозлар билан бирдамлик юзасидан концерн маҳсулотини бойқот қилдилар. Темирйўлчилар стачкани қўллаб-қувватлашга тайёр эканликларини билдирдилар.

«Форд мотор» корхоналаридаги стачка, деб ёзади «Морнинг стар» газетаси Англиядаги бутун сиёсий вазиятга чуқур таъсир ўтказмоқда. Автомобилсозларнинг ғалабаси миллион-миллион меҳнаткашларнинг ҳукуматнинг иқтисодий сиёсатига қарши олиб бораётган курашига далда бермоқда.

А. СТЕПАНЕНКО.

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

○ СОФИЯ. Болгария, Венгрия, ГДР, Польша, Румыния, Совет Иттифоқи ва Чехословакия давлат муассасалари ходимлари касаба союзлари Марказий Комитетлари раҳбарларининг халқаро учрашуви Болгария пойтахтида ниҳоясига етди. Учрашувда социалистик мусобақани ташкил этиш масалалари ва бир қанча бошқа масалалар муҳокама қилинди.

○ БАЙРУТ. Хеброн шаҳрининг мэри Фахд Касвасма Ливандаги «Ассафир» газетасининг ходими билан суҳбатда бундай деди: Кэмп-Дэвидда имзоланган битимлар бирон-бир ижобий элементга эга эмас ва фаластинлик араб халқининг манфаатларига зиддир. Бу битимлар, деб таъкидлади у, араб халқларининг сафларига бундан буён ҳам рахна солишга олиб келади ва шу районда кескинликнинг ошишига кўмаклашади, холос.

Фаластин проблемаси — Яқин Шарқдаги тангликнинг асосий проблемаси бўлиб, уни фаластинлик араб халқининг бирдан-бир қонуний вакили Фаластин озодлик ташкилотининг иштироки билангина бартараф этиш мумкин, деди Ф. Касвасма.

○ ЛУСАКА. Жанубий Африка Республикасидан олинган хабарларга кўра, Родезия ирқчиларининг бошлиғи Смит шу ерга келган. Сиёсий обзорчилар унинг визитини Солсбери ғайри — қонуний режимининг қийинчиликлари кескин равишда кучайиб кетганлиги билан боғламоқдалар. Африкадаги қўғирчоқ арбоблар ёрдами билан «ички бартараф этишга» эришиш йўлидаги унинг уринишлари барбод бўлмоқда. Озодлик учун курашувчилар жаллодларга тобора қақшатғич зарба бермоқдалар. Ана шундай шароитда Солсбери тўдалари мамлакатни бундан буён ҳам милитарлаштириш, мамлакат ичкарисида жазо чораларини кучайтириш ва Африкадаги ватанпарварларни қўллаб-қувватлаётган қўшни давлатларга қарши агрессив ҳаракатларини авж олдириш йўли билан ўзларига нажот қидирмоқдалар. Смит сафаридан кўзда тутилган мақсад — Преториянинг янада активроқ ёрдам беришига эришишдан иборат.

(ТАСС).

ФРАНЦИЯНИНГ ҚАРОРИ

ПАРИЖ, 28 сентябрь (ТАСС). Бугун бу ерда Франция Республикаси Президенти В. Жискар Дъ Эстэн раислигида министрлар кенгашининг мажлиси бўлди. Мажлисдан кейин Франция қуролсизланиш комитетининг ишида қатнашишга розилик берганлиги эълон қилинди.

Маълумки, қуролсизланиш комитетининг аъзоси бўлган Франция 30 мамлакат вакилларидан иборат составда Женевада ўтказилган комитет мажлисларида иштирок этмаган эди.

БМТ Бош Ассамблеясининг қуролсизланишга бағишланган махсус сессияси давомида эришилган келишувга мувофиқ қуролсизланиш комитети ядро қуролига эга бўлган давлатларнинг иштирок этиши учун очиқ; унга қуролсизланиш комитетига илгари кирган ва ядро қуролига эга бўлмаган 27 давлатдан ташқари ядро қуролига эга бўлмаган яна саккиз мамлакат кирди.

В. Жискар Дъ Эстэн Министрлар кенгаши мажлисида нутқ сўзлаб, Франция «ҳар бир миллатнинг хавфсизликка бўлган қонуний ҳуқуқини ҳисобга оладиган чинакам қуролсизланиш соҳасида тараққиётга эришишга кўмаклашади», деди.

КОМСОМОЛ ЮБИЛЕЙИГА — ЁШЛАР СОВҒАСИ

СОВЕТ ёшларининг авангард ташкилоти — Ленин комсомоли ташкил топган куннинг 60 йиллиги нишонланадиган кун яқинлашиб қолди. Революция бўронларида туғилган, синфий жанглар оловида чиниққан, социалистик жамият қурилишининг олдинги сафларида келаётган комсомолнинг шонли юбилейини меҳнатда янги зафарлар билан кутиб олиш ҳар бир йигит-қизнинг муқаддас бурчидир. Ёшларимиз ўз бурчларига содиқ қолиб, юбилей олди мусобақасини тобора кенг қулоч ёйдирмоқдалар, ўқишда ва меҳнатда ажойиб муваффақиятларни қўлга киритмоқдалар. Эришилаётган ютуқлар ҳақида ёшларнинг ўзлари қуйида ҳикоя қилишади:

Д. НОРМАТОВА,
Пискент районидаги 1-«Пискент» совхози комсомол-ёшлар бригадасининг бошлиғи.

БИЗ ҳаммамиз пахтакормиз. Опам Ҳукминиса ўқувчилик чоғларимдаёқ қалбимга пахтакорлик ишқини солган эди. У бўлимда энг илғор теримчи эди. Мавсумда 10 тонна пахта терса ҳам чарчаш нималигини билмасди. Мен ҳам опамдек илғор пахтакор бўлишни орзу қилар эдим.

1971 йилда ўрта мактабни тамомлаб, тенгқурларим билан бирга далага йўл олдим. Икки-уч йил ичида бинойидек теримчи бўлиб олдим. 1973 йилда қўл билан 10 тонна пахта териб, Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан тақдирландим. Орадан кўп ўтмай партия аъзолигига қабул қилиндим. Ҳамқишлоқларим юксак ишонч билдириб, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига сайлашди.

Менга бўлган ҳурмат ва эътиборнинг ҳаммаси меҳнат туфайлидир. Меҳнат қилиб, эл-юртга танилдим, кўпчилик ишончини қозондим. Бригадага бошлиқ қилиб тайинлашганида бироз чўчиган эдим. Одамлар билан ишлаш қўлимдан келармикин, деб ўйладим. Коммунистлар менга далда беришди, одамлар қалбига йўл топишни ўргатишди. Мана ҳозир 25 йигит-қизга бошман. Ўтган йили комсомоллар билан бамаслаҳат 75 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 50 центнердан ҳосил олишга қарор қилдик. Аввалига бу марра ниҳоятда юксак кўринди. Йўқ, кўз қўрқоқ, қўл ботир экан. Ёз бўйи қилган меҳнатимиз зое кетмади. Кузда кўзланган маррани эгалладик. Ўзим машина билан 100 тонна «оқ олтин» тердим.

Бу йил ҳам ҳосилдорликни 50 центнердан оширишга аҳд қилганмиз. Ҳозир теримни қизғин бошлаб юбордик. Ўзим «зангори кема»ни бошқармоқдаман. Шу далалардан 200 тонна «оқ олтин» териб беришга бел боғлаганман. Бу менинг Ленин комсомоли юбилейига арзигулик совғам бўлади.

Ишдан бўш соатларимда сайловчилар наказини бажариш билан банд бўламан. Кейинги йилларда қишлоғимизда иккита болалар боғчаси қурилди. Бўлим йўллари асфальтланди. Ҳозир 850 ўринли мактаб пойдевори кўтариляпти. Наказлар кўп. Уларни имкон борича бажаряпман. Ҳозир энг катта наказ етилган мўл ҳосилни қисқа муддатларда зўр уюшқоқлик билан йиғиб-териб олишдан иборатдир. Ҳаммамизнинг эътиборимиз мана шу муҳим вазифага қаратилган.

Ф. РАСУЛОВА,
Ангрендаги «Резинотехника» заводи машинисти.

ЗАВОДГА ўрта мактабни тамомлаб келганман. Ўша кезларда ҳали цехлар қурилиши давом этар эди. Йигит-қизлар билан объектни ишга туширишга тайёрладик. Объект тайёр бўляпти-ю, аммо унда ишловчи кадрлар ҳали кам эди. Шундан сўнг касб ўрганишга тутиндик.

Бугунги кунда ҳаммамиз малакали ишчимиз. Корхонамизда 707 комсомол меҳнат қиляпти. Қисқа вақт ичида ёшлар ўртасида янги-янги ташаббуслар туғилди. Ҳамкасбларимиздан Аниса Галиулина Бутуниттифоқ комсомол-зарбдор қурилишларида ишлаш истагини билдирди. Ҳозир у ВЛКСМ XVIII съезди номли отряд составида «Атоммаш» қурилишида ишлаяпти. Кўпгина бригадалар ВЛКСМ 60 йиллиги номини олиш учун курашмоқда. Бизнинг бригада ҳам шу мусобақада қатнашяпти. Ҳаммамиз вақтдан ўзиб ишлашга ҳаракат қилмоқдамиз. Менинг ўзим 1979 йил ҳисобидан маҳсулот ишлаб чиқармоқдаман.

Завод комсомол комитети ВЛКСМ 60 йиллигини муносиб кутиб олиш юзасидан конкрет тадбирлар ишлаб чиққан. Бу тадбирларда сифатли маҳсулотлар ишлаб чиқаришни кўпайтириш алоҳида ўрин тутади. Ҳозир корхона бўйича тайёрланаётган маҳсулотларнинг ярми Давлат Сифат белгиси билан чиқарилмоқда.

Заводимиз ёшлари шаҳар бўйича шонли ишлар эстафетасида ҳам муваффақиятли қатнашмоқда. Эстафетанинг биринчи ва иккинчи босқичларида ВЛКСМ XVIII съезди делегати У. Бекназаров ғолиб чиқди.

Йигит-қизлар ишлаб чиқариш билан бирга турли хил жамоат топшириқларини ҳам шараф билан бажармоқдалар. Менинг ўзим Ўзбекистон комсомоли Марказий Комитетининг аъзоси сифатида ёшларнинг меҳнат тарбияси билан шуғулланмоқдаман. Кейинги йилларда тарбияга комплекс ёндошув асосий вазифа қилиб қўйилмоқда. Шу нуқтаи назардан корхонамизда катта сиёсий-тарбиявий ишлар олиб бориляпти. Бу тадбирлар самарасини ишлаб чиқаришда яна ҳам ёрқинроқ кўраяпмиз.

Депутат сифатида ҳам ўтказилаётган тадбирларни бажаришда қатнашяпман. Ўтган йили ҳамшаҳарларим менга катта ишонч билдириб, Ангрен шаҳар Совети депутатлигига сайлашган. Бу юксак ишонч мени зиммадаги масъулиятни яна ҳам чуқурроқ ҳис этишга чорлаяпти.

Х. АБДУРАИМОВ,
Тошкент алоқа-электротехника институти комсомол комитетининг секретари.

ЁШЛАРИМИЗ янги ўқув йилини зўр уюшқоқлик билан бошлаб юбордилар. Бу йил биз учун алоҳида аҳамият касб этади. Ҳадемай шонли Ленин комсомоли ташкил топган куннинг 60 йиллигини нишонлаймиз. Бу санани ўқишда ва жамоат ишларида янги ютуқлар билан кутиб олиш ҳар бир ёшнинг вазифасидир.

Юбилей олдидан ленинча зачётлар, ижтимоий-сиёсий ўқувлар, конференция ва семинарлар ўтказилди, партия, уруш ва меҳнат ветеранлари билан учрашувлар уюштирилди. Юбилей шарафига ўтказилган меҳнат семестрида ҳам ёшларимиз актив иштирок этдилар. Бу йил институтимизда 5 та қурилиш отряди ташкил этилди. 512 йигит-қиз шу отрядлар составида бепоён Ватанимизнинг турли қурилиш объектларида фидокорона меҳнат қилдилар.

Институт студентларининг қурилиш отряди ҳаётида бу йил ажойиб воқеа рўй берди. Улар ГДРдаги Миттвайда шаҳри Олий инженерлик мактаби интернационал қурилиш отряди билан ўзаро тажриба алмашдилар. Студентларимиз дўстлар диёрида объектлар қурилишида иштирок этдилар.

Умуман, қардош мамлакатлар ёшлари билан дўстлик алоқалари ўрнатишда биз бой тажриба тўплаганмиз. Интернационал дўстлик клубимизнинг салкам 200 аъзоси бор. Улар ҳиссаси билан қизиқарли учрашувлар, кечалар ўтказилмоқда. Ғоявий-сиёсий ишларда ёшларни интернационал руҳда тарбиялашга алоҳида эътибор берилмоқда.

Институт комсомол комитети ишлаб чиққан юбилей олди тадбирларини бажаришга барча ёшлар жалб этилган. 120 та группанинг ҳаммасида юбилей олдидан тантанали йиғилишлар ўтказилади. Бу йиғилишларда ҳар бир студент юбилей йилида бажарган ишлари ҳақида ҳисоб беради ва оширилган мажбуриятлар олади.

Дўстлик ва қардошлик, тинчлик ва ҳамкорлик темаларида кечалар ўтказиш, ветеранлар билан учрашувлар уюштириш кўзда тутилган. Бадиий ҳаваскорлик тўгараклари юбилейга атаб қизиқарли программалар тайёрлашмоқда. Ҳеч шубҳа йўқки, Бутуниттифоқ Ленинча Коммунистик Ёшлар союзининнинг 60 йиллик юбилейи жанговар ва меҳнат анъаналарини кенг пропаганда қилишда, ёшларни революция ишига садоқат руҳида тарбиялашда муҳим омил бўлиб хизмат қилади.

АВТОТРАНСПОРТЧИЛАР ҒАЙРАТИ

«ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ» транспорт ишлаб чиқариш бошқармаси коллективи беш йилликнинг учинчи йилида ғайрат билан меҳнат қиляпти. Пойтахт қурилиш майдонларига бинокорлик материаллари тез ва сифатли ташилмоқда. Шунинг учун ҳам ўтган саккиз ойдаёқ, объектларга йиллик планга қўшимча бир неча юз минг тонна қурилиш материаллари етказиб берилди. Автоколонналар коллективлари ўртасида беш йилликнинг учинчи йили план топшириқларини муддатидан илгари бажариш ҳаракати кенг тус олди.

Москвалик ишлаб чиқариш илғорларининг СССР Конституциясининг бир йиллик кунигача беш йилликнинг уч йили планини бажариш ҳақидаги ташаббусига саккиз юздан ошиқ ҳайдовчи қўшилди. А. Гаврилов, Г. Когай, Г. Содиқов, А. Расулов каби ҳайдовчилар август ойидаёқ уч йиллик топшириқларни бажаришди. Бир юз эллик нафардан зиёд ҳайдовчи 1979 йил ҳисобига ишлаётир.

Н. АБДИЕВ.

ФИРМАНИНГ ЯНГИ ФИЛИАЛИ

ПОЙТАХТИМИЗДАГИ Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йиллиги номли тикув ишлаб чиқариш бирлашмасининг маҳсулот тайёрлаш ҳажми тобора ортиб боряпти. Янги техника ва технологияни жорий этиш, илғор иш усулларидан фойдаланиш ҳамда янги цехлар ва участкаларни ишга тушириш кабилар бирлашма қувватининг ортишига олиб келяпти. Бўка районида бирлашманинг янги филиали ишга туширилди.

— Филиалимиз келажакда янада кенгаяди, — дейди директор Д. Ҳожиев. — Келгуси икки-уч йил ичида цехлар қувватини ошириш ҳисобига чеварлар минг кишига етади.

Янги филиалда болалар костюм-шимлари тикилмоқда. Адолат Умирова, Гулбаҳор Абдураҳмонова, Барно Асқарова, Маъфират Каримбердиева каби ёш чеварлар дастлабки кунларданоқ ғайрат-шижоат билан меҳнат қилишяпти.

Ҳ. АСРОҚУЛОВ.

ПЕКИННИНГ СИЁСАТИ ҲАЛОКАТГА МАҲКУМ

ХАНОЙ. (ТАСС). «Куан Дой Нян Зан» газетаси ёзади: Хитой миллатига мансуб бўлган шахслардан сиёсий мақсадлар учун, иғвогарлик ниятида тартибсизлик уюштириш учун фойдаланиш ва Вьетнамнинг суверенитетини бузишга қаратилган ҳатти-ҳаракатлар Пекиннинг Вьетнамга қарши ўтказиб келаётган сиёсатининг икки жиҳатидир.

ХХРнинг ҳукмрон доиралари Вьетнамга қарши қора ниятлари барбод бўлганлигига қарамай, ўзларининг жиноий сиёсатидан ҳануз воз кечмаяптилар: иғвогарлик мақсадида Хитой — Вьетнам чегараси бўйлаб можаролар уюштирмоқдалар, ХХРнинг қуролли кучлари ВСР территориясига бостириб кирмоқдалар, разведка операцияларини ўтказмоқдалар ва Вьетнамнинг чегара районларидаги ерларни ишғол қилиш учун ўз агентларини юбормоқдалар. Вьетнам балиқчиларини ўққа тутмоқдалар, Вьетнамнинг чегара посбонларига қарши иғвогарлик қилмоқдалар.

Пекин қўпорувчилик ҳаракатларини уюштириш учун, деб таъкидлаб ўтилади ахборотда, Хитой миллатига мансуб бўлган неча ўн минглаб шахсларни Вьетнамга қайтариб юборишга ҳозирланмоқда ва сурбетлик билан бу шахслар «Вьетнам томонидан ҳайдаб юборилган вьетнамлик гражданлар» деб эълон қилмоқда.

Хитой томони Вьетнам билан чегарадош жойларда ҳарбий тайёргарликни жон-жаҳди билан авж олдирмоқда. Минг-минглаб тўп, юзларча танк ва бронетранспортёрлар билан, шунингдек солдатлар билан таъминланган пиёда аскар дивизиялари Хитойнинг Вьетнам чегарасига яқин турган икки ҳарбий округида жойлаштирилган. Хитой томони ВСРнинг территориал сувларига ҳарбий кемаларини юборди. Бундан мақсад — Хитой миллатига мансуб бўлган шахслар орасидан чиққан ва Вьетнамда қўпорувчилик ишларини олиб бораётган жиноятчи унсурларнинг ҳамда реакцияларнинг руҳини кўтаришдир.

Пекин Хитой миллатига мансуб бўлиб, илгари Вьетнамдан ХХРга жўнаб кетган шахслардан 20 мингдан зиёд кишини ҳарбий жиҳатдан тайёрлаш учун танлаб олди. Пекин қўпорувчилик ишларини бажариш учун ана шу шахсларни Вьетнамга жўнатиш ниятидадир.

Пекин маъмурлари, деб уқтириб ўтади газета, Хитой миллатига мансуб бўлган кўп шахслар яшайдиган чегара районларида исён ўчоқларини вужудга келтиришга уринмоқдалар. Бундан мақсад — агрессив операцияларни ўтказиш учун улардан плацдарм сифатида фойдаланишдир. Пекин ниятларининг моҳияти ана шундай.

Пекин ана шу сабабларга кўра, Хитой миллатига мансуб шахслар тўғрисидаги масала юзасидан ҳар икки мамлакат ўртасидаги ихтилофларни музокаралар олиб бориш йўли билан ҳал этишни истамайди.

МАСЪУЛИЯТЛИ БУРЧ
ПАХТАКОРЛАРГА ХИЗМАТ

БЕПОЕН пахтазорларда қизғин палла бошланди. Деҳқонлар эрта баҳордан бери пешона тери тўкиб етиштирган «оқ олтин» ҳосилини нес-нобуд қилмай тез фурсатларда йиғиштириб олиш учун курашни авж олдириб юбордилар. КПСС Марказий Комитети 1978 йил июль Пленуми ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг X пленуми қарорларидан руҳланган саломатлик посбонлари ҳам шу кунларда ўзларининг ўринларини пахтазорда деб билмоқдалар.

Пахта йиғим-терими даврида меҳнаткашларга медицина хизмати кўрсатиш юзасидан соғлиқни сақлаш органлари ва муассасаларининг фаолиятини умумлаштириб, раҳбарлик қилиб туриш учун республика Соғлиқни сақлаш министрлиги ҳузурида дала штаби тузилди. Ана шундай штаблар республиканинг барча областларида ишлаётир. Дала шийпонларида медицина хизматини намунали йўлга қўйиш мақсадида медицина институтларининг VI курс студентларидан 1500 киши ва 1000 нафар ўрта малакали медицина ходими юборилди.

Мавсум давомида қишлоқ жойлардаги медицина пунктлари ва дорихоналарга қўшимча равишда дори-дармонлар юборилди. Дала шийпонлари учун 100 мингта махсус аптечка тарқатилди. Кўплаб хўжаликларда аёллар учун гигиена хоналари ва мавсумий яслилари бўлган типовой дала шийпонлари қурилган. Чиноз районидаги Киров номли, Янгийўл районидаги «Ленинизм», Ўрта Чирчиқ районидаги Энгельс номли, Коммунистик районидаги «Ленинский путь», Бўка районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхозлари ва бошқа хўжаликларда дала шийпонлари санитария-гигиена талабларига жавоб беради.

Шу каби хўжаликлардаги типовой дала шийпонлари пахтакорларнинг дам олиши ва овқатланиши, маданий ҳордиқ чиқариш ва оммавий-сиёсий ишлар ўтказишга мўлжалланган жиҳозлар, мунтазам равишда иссиқ овқат, чой ва бошқа озиқ-овқат турлари билан таъминланган. Медицина ходимлари тез-тез келиб деҳқонларнинг соғлигини текширадилар, улар ҳузурида турли касалликлар ва улардан сақланиш тўғрисида лекция ва суҳбатлар ўтказишмоқда.

Шу ўринда дала меҳнаткашлари учун айрим маслаҳатларимизни баён қилмоқчимиз. Пахтазорда ишлаётган ҳар бир ишчи оби-ҳавога қараб қулай кийинган бўлиши керак. Кун иссиқ кунлари оқ чит дурра ёки иссиқ қайтарувчи оч рангдаги дўппи кийиб юриш мақсадга мувофиқ. Чунки бош қизиганда унга қон қуйилиш, бош оғриқ, бурундан қон кетиш, қайт қилиш ҳоллари рўй бериши мумкин. Оёқ-кийим ҳам ҳаракат учун қулай бўлиши, енгил чарм ёки материядан тикилган бўлиши керак.

Теримчилар пахта тераётганларида қўлларини чаноқлар тилиб юборади. Шилинган жойларга чанг билан бирга микроблар кириб қўл терисининг яллиғланишига олиб келади. Бунинг олдини олиш учун эски қўлқоплардан олинган қисмлар бармоқларга кийиб юриш тавсия этилади. Терим пайтида кўзлар ҳам чангдан яллиғланиб, қизариб кетади ва оғриқ пайдо қилади. Кўзни ҳимоя қилиш учун пешонага дока ёки дурра танғиб юриш лозим.

Чанқаганда эса тўғри келган манбадан сув истеъмол қилиш ярамайди. Далада фақат қайнатилган сув, яхшиси яхна кўк чой ичиш керак. Овқат маҳали эса идиш-товоқларни яхшилаб ювиб, овқат солиш олдидан чайишни маслаҳат берамиз.

Механик-ҳайдовчилар гигиена қоидаларига тўлиқ риоя қилишлари, айниқса кўз ва нафас органларига чанг киришига йўл қўймасликлари керак. Улар доимо тоза сочиқ, совун, ҳимоя кўзойнаги билан таъминланган бўлишлари керак. Машинада эса аптечка ва қайнатилган сувли фляга бўлиши шарт.

Пойтахт области меҳнаткашлари бу йил она-Ватанга 450 минг тонна пахта етказиб беришни мажбурият қилиб олишган. Улар меҳнати янада самарали бўлиши кўп жиҳатдан медицина ходимларига ҳам боғлиқ эканлигини унутмаслигимиз керак. Пахтакорларга хизмат — олий бурчимиз.

А. ҚОДИРОВ,
Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги бош бошқармасининг бошлиғи, медицина фанлари кандидати.

Англия. Мамлакатда ишсизлар сони ҳозирда, 1,5 миллион кишидан ошиб кетди. Шу муносабат билан тредьюнионлар Британия конгрессининг делегатлар ҳукуматдан ишсизликка қарши курашда дарҳол дадил чоралар кўришни, профессионал техника таълими системасини ривожлантиришни талаб қилдилар. СУРАТДА: Брайтон шаҳрида бўлиб ўтган тредьюнионлар конгресси ўтказилган бино олдида.

ЮПИ—ТАСС фотоси.

1 ОКТЯБРЬ—ЎҚИТУВЧИЛАР КУНИ

ХАЛҚ МАОРИФИ ЮКСАЛИШДА

ПАРТИЯ ва ҳукуматимизнинг оталарча ғамхўрлигидан баҳраманд бўлган совет ўқитувчилари, халқ маорифи ходимлари, ёш авлодни ўқитиш ва тарбиялаш иши билан шуғулланувчи барча маорифчилар коммунизм қурувчилари авлодини тарбиялаб етиштиришга ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшиб келмоқдалар.

1978-79 ўқув йили муваффақият билан бошланди. Областимизда 825 та умумий таълим мактаби бўлиб, уларда 391505 нафар ўқувчи таълим-тарбия олмоқда. Мактабларда таълим-тарбия жараёнининг сифат ва самарадорлигини таъминлашга алоҳида эътибор берилмоқда. Ҳозир 26 та мактаблараро ўқув ишлаб чиқариш комбинатлари бор.

Ёшлар ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ўз билимларини оширишлари учун қулай имкониятларни вужудга келтиришга катта аҳамият берилмоқда. Кечки мактаблар тармоғини кенгайтириш, уларда таълим-тарбия ишларини такомиллаштириш йўлида катта ишлар қилинмоқда. Областдаги 89 та ишчи-ёшлар, сиртдан қатнаб ўқиш мактабларида, шунингдек умумтаълим мактаблари қошидаги кечки синфларда 25200 нафар йигит-қиз таълим оляпти.

Ёшлар ўртасида физкультура ва спортга қизиқиш тобора кенг тус олмоқда. Ҳозир областимизда 34 та ўсмирлар спорт мактаби ишлаб турибди. Кўпчилик мактабларда футбол, волейбол, баскетбол, гимнастика, енгил атлетика, сузиш бўйича секциялар мавжуд.

Янги ўқув йили олдидан 7700 ўқувчига мўлжалланган 8 та янги мактаб биноси фойдаланишга топширилди. Бундай мактаблар Оққўрғон, Ўрта Чирчиқ, Калинин, Тошкент районлари ҳамда Оҳангарон, Ангрен, Янгийўл шаҳарларида қурилди.

Бекобод районининг халқ маорифи ходимлари, корхоналар, муассасалар ва ташкилотларнинг коллективлари беш йилликнинг учинчи зарбдор йили халқ хўжалиги планларини ошириб бажариш билан бирга, мактабларни, мактабдан ташқари ва мактабгача тарбия муассасаларини 1978-79 йилга барвақт ва намунали тайёрлаш юзасидан ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятларни муваффақиятли адо этдилар. Улар қўшимча равишда яна 2 та мактаблараро ўқув ишлаб чиқариш комбинати қуришди. Райондаги барча мактабларда ўқувчилар иссиқ овқат билан таъминланган.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бекободликларнинг бу ажойиб ташаббусини маъқуллади.

Область, шаҳар ва район партия комитетларига, халқ депутатлари область, шаҳар ва район Советлари ижроия комитетларига Бекобод райони халқ маорифи ходимларининг, корхоналари, муассасалар ва ташкилотлари коллективларининг ташаббусини қўллаб-қувватлаш тавсия этилди.

Область мактабларида ўқитиш ва таълим соҳасидаги илғор усуллар, тажрибаларни ёйиш, ёш ўқитувчиларга методик ёрдам кўрсатиш ишларини ташкил этишга катта эътибор берилмоқда. Область ўқитувчилар малакасини ошириш институти область халқ маорифи бўлими билан биргаликда КПСС XXV съездининг халқ маорифи тўғрисидаги кўрсатмаларини амалга ошира бориб, малака ошириш учун келган курс тингловчиларига қимматли таклиф ва мулоҳазаларни етказмоқда.

«ЎҚИТУВЧИНИНГ МЕҲНАТИ, — деган эди КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Л. И. Брежнев Бутуниттифоқ ўқитувчилар съездида сўзлаган нутқида, — КАМТАРИН МЕҲНАТ БЎЛСА ҲАМ, ЛЕКИН БУТУН МАЪНАВИЙ КУЧЛАРНИ ҲАР ДОИМ ЗЎР БЕРИБ САҚЛАШНИ, ДОНИШМАНДЛАРЧА САБРЛИ БЎЛИШНИ ВА БУЮК МЕҲР-МУҲАББАТНИ — БОЛАЛАРГА, ХАЛҚҚА, ЎЗ ИШИГА МЕҲР-МУҲАББАТНИ ТАЛАБ ҚИЛУВЧИ МЕҲНАТДИР».

Ўқитувчиларнинг Бутуниттифоқ ва республика съездларининг чақирилиши, август кенгашлари ва бошқа тадбирларнинг ўтказилиши ҳам Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг маорифчиларга катта эътибор бериб ғамхўрлик қилаётганликларининг ёрқин ифодасидир.

Пойтахт область мактабларида бу ғамхўрликдан руҳланиб ўзларининг самарали меҳнатлари, ижодий изланишлари билан ўқувчиларга чуқур ва пухта билим бераётган ўқитувчилар сафи тобора ортмоқда. Орджоникидзе районидан М. Обидова (6-мактаб), А. Тўхтаев (28-мактаб), Бўка районидан У. Собитова (3-мактаб), Бекобод районидан Ф. Б. Горбатова (1-мактаб), Чирчиқ шаҳридан В. В. Пак (21-мактаб), Янгийўл шаҳридан О. Оразова (6-мактаб), Тошкент районидан А. Ҳалилов (7-мактаб), Х. Бобожонов (14-мактаб) каби ўқитувчилар шулар жумласидандир.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Умумий таълим мактабларининг ўқувчиларига таълим-тарбия беришни ва уларни меҳнатга тайёрлашни янада такомиллаштириш тўғрисида», «Умумий таълим мактаблари ўқувчиларининг дарсликлардан текин фойдаланишга ўтиши тўғрисида» қабул қилган қарорлари пойтахт область маорифчиларини, барча ўқитувчиларни ёш авлодни ўқитиш ва тарбиялаш соҳасидаги ишларни янада такомиллаштиришга даъват этади. Биз бу муҳим ҳужжатларда кўрсатилган вазифаларни тўла-тўкис бажариш учун мавжуд бўлган барча имкониятларни ишга соламиз, ёшларни меҳнатга ва амалий фаолиятга тайёрлаш учун куч, билим ва ғайратимизни аямаймиз.

Эртага бепоён Ватанимизнинг барча шаҳар ва қишлоқларида кенг нишонланадиган анъанавий байрам — Ўқитувчилар куни билан ҳамкасбларимизни, ёш авлоднинг чинакам устозларини қизғин табриклаймиз.

С. ВОҲИДОВ,
Тошкент область халқ маорифи бўлимининг мудири.

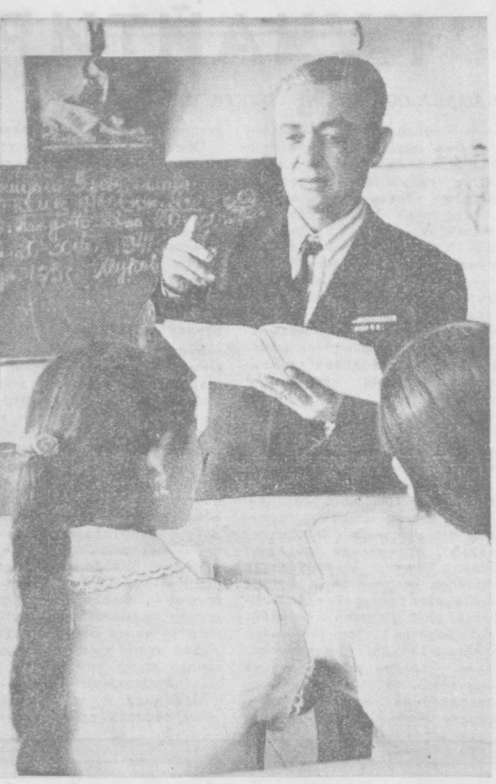

УСТОЗ, МУРАББИИ.... Жамиятимизда бу касб соҳиблари бутун халқнинг ҳурмат-иззатига сазовор. Ана шу эъзозли кишилардан Иса Сахаев билан Фотима Рауфовалар қарийб 30 йилдан бери ёш авлодга фанлар шоҳи — математикадан дарс бериб келишади. Уларнинг қўлида ҳисобдан сабоқ олган минглаб собиқ ўқувчилар ҳозир халқ хўжалигимизнинг турли соҳалари, корхона ва ўқув юртларида меҳнат қилишмоқда. Суратларда: Киров районидаги 20-мактаб математика ўқитувчиси Ф. Рауфова ва Октябрь районидаги 59-мактаб ўқитувчиси И. Сахаевлар дарс пайтида.

И. ГЛАУБЕРЗОН ва В. СИРОТКИН фотолари.

МЕҲРИБОНЛАР ОҒУШИДА

ОХУНБОБОЕВ номли кўзи ожиз болалар республика мактаб-интернатида кўплаб ўз ишининг усталари, муаллимчиликдек ардоқли касбини эъзозлаб келаётган зиёбахш қалблар меҳнат қилишади. Биз ана шу меҳри дарёлар меҳнати, мактаб-интернат ҳаёти билан яқиндан танишиш ниятида бу ерга келдик.

Мактаб дарвозасидан киришимиз билан турфа гуллардан таралаётган анвойи бўй, ям-яшил хиёбонлар бизни мафтун этди. Салобатли, азим дарахтлар соя-салқин қилиб турган йўлкалардан ўтиб, мактаб биноси томон яқинлашар эканмиз, қарши томондан эшитилаётган сеҳрли соз оҳанги, доиранинг жозибали садоси, дилбар қўшиқ ижрочисининг майин овози қулоққа хуш ёқади.

Мактаб-интернат остонасидаёқ қалбимизда пайдо бўлган дилхушлик, яхши кайфият кейинчалик бизни бир зум ҳам тарк этмади...

Мактаб-интернат ҳаёти билан танишар эканмиз, соғлом ўқувчиларни ўқитиш билан бу ердаги ўқувчиларни ўқитиш орасида даставвал ҳеч қандай фарқ йўқдек туюлди бизга. Лекин фарқ бор эди. Кўзи ожиз болаларни ўқитиш, уларни фан янгиликлари билан тўла таништира бориш муаллимдан катта маънавий бойликни, масъулият ва қобилиятни талаб этади. Мактаб-интернатнинг кекса ва ёш авлодга мансуб тажрибали педагогларида ана шундай фазилатларнинг барчаси мужассам эканлигининг шоҳиди бўлдик.

— Ўқитувчилик ва ташкилотчилик — эгизак, — дейди мактаб-интернат директори Жалол ака Муҳиддинов. — Бизда ана шундай хусусиятларга эга бўлган кекса ҳамда ёш педагоглар етарли даражада. Жаъми мактаб-интернатимиз бўйича 92 педагог кадрларимиз бор. Уларнинг қарийб ҳаммаси олий маълумотли. Муаллимларимизнинг 90 проценти ҳукуматимиз томонидан турли орден ва медаллар билан мукофотланган. Булардан айниқса Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ўқитувчи, мактаб-интернатда 1938 йилдан бери ишлаб келаётган З. Гельман, хизмат кўрсатган ўқитувчилардан П. Борисов, Р. Исломов, 17 йилдан бери мактаб-интернат илмий бўлим мудираси бўлиб ишлаётган ва айни пайтда ўқувчиларга рус тилидан таълим бериб келаётган муаллимамиз, коммунист Лолахон Нуъмоновaларнинг хизматларини алоҳида таъкидлаб ўтмоқчи эдим.

Юқорида номлари санаб ўтилган ҳамкасблари қатори мактаб-интернат директори ҳам тажрибали педагоглардан. Унинг педагоглик стажи 25 йилдан ошиб кетган. Қарийб 17 йилдан буён ушбу билим масканига директорлик қилиб келяпти. Мана шу йиллар давомида Жалол ака ўзининг бутун педагоглик маҳоратини, катта ташкилотчилик қобилиятини, билимини, бутун борлиғини мактаб-интернат ҳаётини жонлантиришга бағишлади. Шу туфайли ҳам Жалол ака ўзининг салоҳиятли меҳнатлари учун партия ва ҳукуматимиз томонидан бир неча марта юксак мукофотлар билан тақдирланган. Халқ маорифи аълочиси, тарих фанлари кандидати, коммунист Ж. Муҳиддинов болаларга билим беришда бой тажриба тўплаган.

Мактаб-интернатда фанлар юзасидан 11 та методик бирлашма ва секция ишлаб турибди. Бутун дарслар кабинет системасида ўтказилади. Дарслар асосан кўр болалар учун мослаштирилган кўргазмали қуроллар асосида олиб борилади. Кабинетлар махсус адабиётлар ва керакли асбоб-анжомлар билан тўла таъминланган. Ўқувчиларга бу ерда етарли билим берилиши билан бирга ҳунар эгаси қилиб етиштиришга ҳам катта эътибор берилмоқда. Мактаб интернатни битириб чиққан ўқувчилар тикувчилик ва пластмасса буюмлари ясовчи бўлиб етишадилар.

Бу ерда синфдан ташқари ишлар ҳам муваффақиятли йўлга қўйилган. Ҳозирги кунда 11 тўгарак мунтазам ишлаб турибди. Бадиий ҳаваскорлик тўгараги қатнашчиларининг чиқишлари фақат мактаб доирасидагина эмас, балки ундан ташқарида ҳам оғизга тушиб қолган. Спорт соҳасида ҳам ана шундай илиқ гапларни айтиш мумкин. Шундай мактаб-интернатлар орасида ўтказиб келинаётган енгил атлетика мусобақаларида ушбу мактаб талабалари ўн йилдан бери республика чемпионлигини қўлда ушлаб туришибди.

Ёш гўдаклар учун очилган мактабгача тарбия бўлими кишини ҳайратда қолдиради. Полга тўшалган чўғдай гиламлар, турли-туман ўйинчоқлар, атайлаб болалар учун олинган замонавий жажжи мебеллар, қўйингчи ҳамма-ҳаммаси муҳайё бу ерда. Кичкинтойлар учун кўрсатилаётган бу ғамхўрликдан таъсирланган СССР педагогика фанлари академияси институтининг илмий ходимлари мактаб-интернат «Ҳурмат китоби»га ушбу мисраларни ёзиб қолдиришган. «...Биз СССР педагогика фанлари академиясининг дефектология институти ходимлари Тошкент шаҳридаги Йўлдош Охунбобоев номидаги кўр болалар республика мактаб интернатида йўлга қўйилган ўқитиш ва тарбиялаш ишларида эришаётган улкан муваффақиятларни мамнуният билан қайд этамиз. Мактабгача тарбия бўлими ташкил қилинганлиги кўр болаларни ўқитишга тайёрлашда қўйилган илк қадам эканлигини алоҳида таъкидлаб ўтамиз».

Ҳақиқатан ҳам мактаб-интернат бу соҳада республикада биринчи бўлиб илк қадамини қўйди ва айтиш мумкинки, уларнинг бу муборак қадами қутлуғ бўлди.

Агар давомат тўғрисида гап кетгудай бўлса, бу соҳада ҳам мактаб-интернат 15 йилдан бери 100 процент ўзлаштиришга эришиб келаётганини зўр мамнуният билан таъкидлаб ўтиш даркор. Бу ерда билим олувчилар икки баҳо ималигини аллақачон унутиб юборишган, десак, муболаға бўлмайди.

Ўқувчилар қўли билан бунёд этилган Ленин ва пионер хоналари, ундаги жиҳозлар, мактаб деворлари бўйлаб турли саналарга бағишлаб ўрнатилган стендларни кўриб қувонасиз.

39 минг китоб фондига эга бўлган мактаб кутубхонаси, ётоқхоналардаги озодалик ва замонавий мебеллар яна ҳам гўзал. Мактаб-интернатни оталиққа олган врачлар малакасини ошириш институти ҳамда область кўз касалликлари поликлиникаси ходимлари бу ерда ҳозиру-нозир.

Муаллим меҳнати ҳамиша элда эъзозланади. Мана шундай меҳри дарёлар доимо бор бўлсин дегимиз келади.

М. МИРАЛИЕВ,
Тошкент шаҳри.

СПАРТАКИАДА КУНДАЛИГИ

ҲАЛ ҚИЛУВЧИ ЎЙИНЛАР

Спартакиада совринлари учун кураш олиб бораётган волейболчилар ўз мусобақаларига якун ясадилар. Латвия командаси муддатидан илгари чемпионлик унвонини қўлга киритди.

РСФСР ва Украина командалари охирги тургача бир хил очко жамғаришган, улар ўртасидаги учрашув ғолиби кумуш совринни қўлга киритар эди. Бу ҳол матчга жуда ҳам қизғин ва муросасиз тус берди. Беш бўлимдан иборат баҳсда россияликлар 3:2 ҳисобида ғолиб чиқишди. Шундай қилиб, украиналиклар бронза медаль билан тақдирландилар.

Навбатдаги учрашув Ўзбекистон ва Эстония терма командалари ўртасида эди. Бу ўйинни шарҳлаб беришни республикамиз терма командаси тренери В. П. Киньшаковдан илтимос қилдик.

—Учрашувнинг биринчи бўлимида командамиз 15:7 ҳисобида ғалабага эришди. Бироқ кейинги икки партияда рақиблар тўпни ўйинга туширишни анча мураккаблаштирдилар, натижада, тўпни қабул қилишда хатоларга йўл қўйилди. Ҳужумчилар ҳам кўнгилдагидек ҳаракат қила олмадилар. Ҳисоб меҳмонлар фойдасига 2:1 бўлди. Тўртинчи партия биз учун охиргиси бўлиши мумкин эди. Шундай мураккаб вазиятда волейболчиларимиз ташаббусни ўз қўлларига олиб 15:13 ҳисобида устун келдилар. ва ҳисобни тенглаштирдилар. Бешинчи партия ҳам биз учун муваффақиятсиз бошланди. 4:8 ҳисобида майдонни алмашдик. Шундан кейин волейболчиларимиз бор маҳоратларини ишга солдилар. Айниқса, Александр Черний ўз ўйини билан мамнун қилди ва ғалабамизга катта ҳисса қўшди.

Шундай қилиб, Ўзбекистон волейболчилар терма командаси ўз рекордини [XI спартакиадада олтинчи бўлган эди] яхшилаб, икки поғона юқори кўтарилди.

ОЛТИНГА ТЕНГ КУМУШ МЕДАЛЬ

Ватерполчилар турнирида ҳам мусобақалар тугади. Ўзбекистон командаси спартакиаданинг кумуш совриндори бўлди. Ўзбекистон ўқувчилар терма командаси катта тренери Р. Сигбатуллин қуйидагиларни гапириб берди:

— Ватерполчиларимиз бу йил ишқибозларни ҳам, биз тренерларни ҳам мамнун қилдилар. Улар спартакиада баҳсларида саккизта ғалабага эришиб, бир команда билангина очколарни баҳам кўрдилар.

Охирги учрашувда республикамиз вакиллари билан бир хил — 9 тадан очко тўплаган Украина ватерполчилари Қозоғистон терма командаси билан ўйнадилар. Охирги партияда қўшниларимиз 4:2 ҳисобида олдинда боришаётган эди. Бироқ ҳисобни тенглаштиришга муваффақ бўлган Украина командаси руҳланиб кетиб, ўйин тугашига саноқли дақиқалар қолганда ғалаба тўпини киритди. Бу бизнинг вазифамизни анча мушкуллаштириб қўйди. Чунки РСФСР терма командасини 7 та тўп фарқи билан ютишимиз керак бўлиб қолди.

Ўсмирларимиз спартакиадада бироз чарчаб қолишган эди. Чунки саралаш ўйинларида осон учрашувлар бўлгани йўқ. Пировардида тўплар нисбати яхшироқ бўлган украиналиклар улоқни ўзларида олиб кетдилар.

Шундай қилиб, Ўзбекистон сув полоси терма командаси спартакиаданинг кумуш медалини қўлга киритди. Бу муваффақиятда, айниқса, дарвозабон Андрей Федяшков, ўйинчиларимиз Виктор Чекунов, Рустам Кудашов, Игорь Мирненколарнинг хизмати катта Улар СССР ўсмирлар терма командасига ҳам номзодлар ҳисобланишади. Бошқа ўйинчилар ҳам командамизнинг беш поғона юқори кўтарилишига ўз ҳиссаларини қўшдилар.

Р. УМАРОВ.

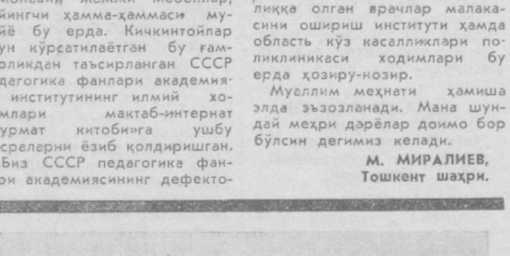

«Олимпия» массивида Ўзбекистон ССР спорт комитети ўқув-тренировка марказидаги дастлабки велотрек ишга туширилди. Бу ерда биринчи бўлиб ўқувчилар спартакиадаси қатнашчилари мусобақа ўтказдилар. Суратда: таниқли совет велопойгачиси, собиқ жаҳон чемпиони, олимпия ўйинларининг совриндори Омер Пхакадзе мусобақа қатнашчилари билан суҳбатлашмоқда.

Р. ШАМСУДДИНОВ, ФОТОСИ (ЎзТАГ).

Редактор
А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

«ЭКЗОТИК ҲАЙВОНЛАР»

ЯНГИ АТТРАКЦИОНИНИНГ
ХАЙРЛАШУВ ГАСТРОЛЛАРИ

ТОШКЕНТ ЦИРК АРЕНАСИДА БИРИНЧИ МАРТА
АМЕРИКА БИЗОНИ

Ўргатувчи — РСФСРда хизмат кўрсатган артист Виталий ТИХОНОВ.

Анатолий СТОИКОВНИНГ

АФРИКА БЎҒМА ИЛОНИ БИЛАН ОЛИШУВИ

Томошалар соат 19.30 да, шанба кунлари соат 16.00 ва 19.30 да, якшанба кунлари соат 12.00, 16.00 ва 19.30 да бошланади.

ОЛДИНДАН БИЛЕТ СОТИШ КАССАСИ ИШЛАЙДИ.

44-35-91, 44-35-84 телефонлари бўйича справка олиш мумкин.

Ўзбек Давлат филармонияси
СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

1 ОКТЯБРЬ СОАТ 16.00 ва 19.30 да

ЛИРИК ХОНАНДАЛАР ВА РАҚҚОСАЛАР КЕЧАСИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар:
Қувондиқ ИСКАНДАРОВ, Шариф СУЛТОНОВ

Солистлар: Фахриддин УМАРОВ, Изомжон САДРИЕВ, Гулчеҳра ИСМОИЛОВА, Ҳожиакбар ҲАМИДОВ, Нуржаҳон САТТОРОВА, Райҳон Абдуллаева, Муҳаббат КУБАНОВА, Собир МАҲКАМОВ (оригинал жанри), Шерқўзи ҒОЗИЕВ (интермедия ва юмор).

Ўзбек халқ чолғу асбоблари ансамбли.

Музика раҳбари — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Салоҳиддин ТЎХТАСИНОВ.

Программани — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Ғулом ТОЖИАЪЛОЕВ олиб боради.

Билетлар концерт зали кассасида соат 14.00 дан сотилади.

«ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ»НИНГ
ЎҚУВ КОМБИНАТИ

МИНОРАЛИ КРАН МАШИНИСТЛАРИНИ ТАЙЁРЛАЙДИГАН

4 ЯРИМ ОЙЛИК КУРСЛАРГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Курсларга 18 ва ундан катта ёшдаги йигит-қизлар қабул қилинади.

Ўқувчиларга 75 сўм ҳажмида стипендия берилади.

ЁЛҒИЗ КИШИЛАР ЁТОҚХОНА ВА ТОШКЕНТ ШАҲРИДА ПРОПИСКА БИЛАН ТАЪМИНЛАНАДИЛАР.

МАШҒУЛОТЛАР. ГРУППАЛАР КОМПЛЕКТЛАНГАНДАН СЎНГ БОШЛАНАДИ.

Машғулотлар рус тилида олиб борилади.

Курсларни тугатганлар «Строймеханизация» трестининг Тошкент шаҳридаги бошқармаларида ишлайдилар.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, 70, Ш. Руставели кўчаси, 19-уй («Радость» магазини қаршисида). Телефон 53-71-50.

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Гимнастика. 9.55 — «Ота-оналар, Сизлар учун». 10.20 — «Тонгги почта». 10.50 — Кўплаб сифатли товарлар етказиб берайлик. 11.20 — «Музей ва кўргазма заллари бўйлаб». 11.50 — «Инсон. Ер. Коинот». 12.35 — «Москвичка». 13.50 — «Здоровье». 14.35 — «Спортлото». 14.50 — Ҳамдўстлик. 15.20 — «Менинг беш йиллигим». 16.35 «Қуёш ҳаммага бирдек нур сочади». Бадиий фильм. 17.30— «Мўъжизасиз мўъжизалар». 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Мультфильмлар. 19.05 — «Тўққизинчи студия». 20.05 — «Чунки севаман». Бадиий фильм. 21.30 — «Вақт». 22.00 — Л. Толстой — драматург. 23.05 — «Қўшиқ бизга ҳамиша ҳамроҳ». 24.00 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Миниатюралар. 10.50 — «Светофор». 11.50 — Концерт. 12.30 — «Қуёшли ўлка маршрутлари». 13.00 — «Кинокўзгудаги ҳаёт». 14.00 — «Гипнознинг қудрати». Спектакль. 14.50 — «Жанговар поезд». 17.35 — «Бойчечак». 18.05 — Жаз музикасининг фестивали. 19.00 — «Чет эллик меҳмонлар Ўзбекистон ҳақида». 19.15 — «Ахборот». 19.30 — «Оталар сўзи—ақлнинг кўзи». 20.30 «Ахборот». 20.50 — Г. Матёқубова ва Б. Отажонов концерти. 21.30— «Вақт». 22.00—Концерт. 22.40 — «Душанбагача бир гап бўлар». Бадиий фильм.

ТОЖИКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

17.30 — Душанба кўрсатувлари.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 30/IX да **Афсоналар водийсида,** 1/X да **Улик малика ва етти баҳодир ҳақида эртак** (кундузи), **Севги ҳақида қисса** (кечқурун).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 30/IX да **Гулбаҳор қани?** 1/X да **Олифта,** 2/X да **Ужарлар.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 30/IX да **Беш кунлик куёв,** 1/X да **Беш кунлик куёв** (12.00, 19.00).

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЛЕНИН ОРДЕНЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИ

3 ОКТЯБРДА

ОЛТМИШ БИРИНЧИ МАВСУМИНИ

КОМИЛ ЯШИН АСАРИ

«ИНҚИЛОБ ТОНГИ»

СПЕКТАКЛИ БИЛАН ОЧАДИ

Спектакль соат 19.30 да бошланади.

Касса соат 10.00 дан очиқ.

Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинмоқда.

ИСТЕЪМОЛЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!

РЕСПУБЛИКА «УЗГЛАВХИМСНАБСБЫТ» БАЗАСИ 1—20 ОКТЯБРЬ КУНЛАРИ йиллик инвентаризация ўтказилиши муносабати билан

МАҲСУЛОТЛАРНИ ТАРҚАТМАЙДИ

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, ГСП, Тошкент, ЛЕНИН проспекти, 41

Редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь 334808, 32533; секретариат — 325750 БЎЛИМЛАР: оммавий ишлар ва хатлар — 334048; партия турмуши — 325778; пропаганда — 325645; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749; қишлоқ хўжалиги — 325647; маданият — 325558; адабиёт ва санъат — 325767; совет қурилиши — 325553; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733; рассом — 325645; фотомухбир — 325894.

Р—13208. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64584. Д—2492.